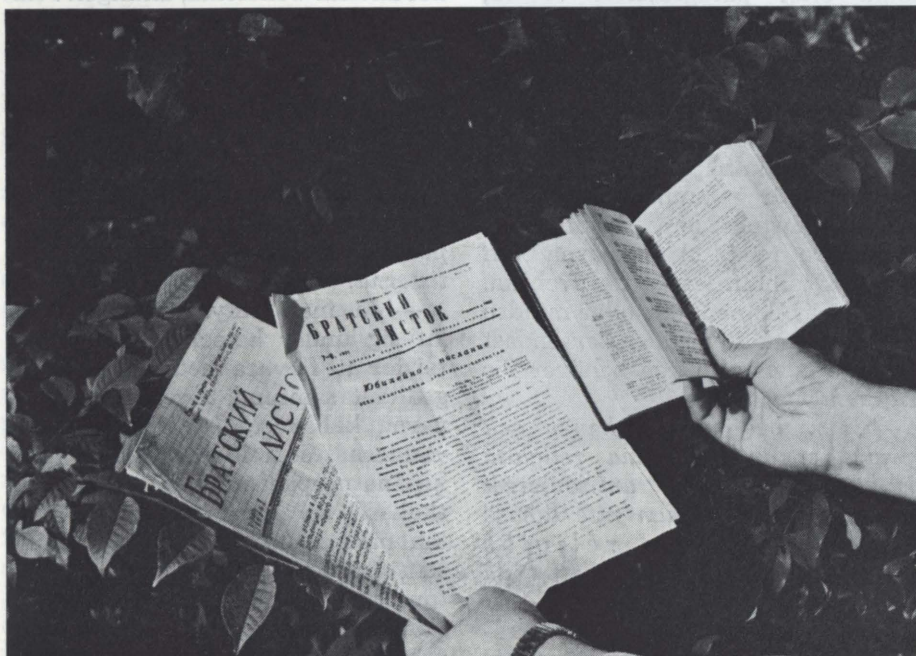

RELIGION I SOVJETUNIONEN

Bratskij Listok, Brodersbladet, är de icke-registrerade ryska baptisternas "underjordiska" tidning. T. v. första numret, 1965, handskrivet och hektograferat på räknepapper. I mitten ett tryckt nummer från 1971. Boken är en "underjordiskt" tryckt sångbok.

Det finns i dag i Sovjetunionen många miljoner människor som bekänner en religiös tro av något slag. Man får vara religiös i Sovjet, om man tillhör något av de godkända samfundet och i övrigt följer de bestämmelser som gäller för religiös aktivitet. Men många troende kan inte rätta sig efter myndigheternas direktiv, och de människorna kan råka mycket illa ut. De som har det svårast torde vara de romerska katolikerna, som framför allt finns i Ukraina, samt de många illegala protestantiska sekterna, t. ex. initiativbaptister, pingstvännen, sjundedagsadventister, Jehovas vittnen.

Sekteristerna beskrivs ofta i pressen som galna fanatiker, och det händer att domstolar tar ifrån dem deras barn med motiveringen att dessa måste skyddas mot det religiösa giftet. De illegala baptisterna har förföljts och trakasserats. Under de senaste 10 åren torde drygt 500 av dem ha skickats till läger och fängelser, bl. a. för att de protesterat mot att deras kyrkor stängts. Omkring 150 ryska baptister är för närvarande berövade sin frihet. I allt torde några hundra troende vara fängslade i Sovjetunionen.

De illegalt religiösa människorna i Sovjet håller sina bönemöten i

hemlighet, ofta ute i skogarna. De motsätter sig myndigheternas åtgärder och sänder ibland protestbrev med hundratals namnunderskrifter både till Kreml och FN. I dessa skrivelser åberopar de Sovjetkonstitutionen och FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, och de berättar om trakasserierna; bl. a. har de upplyst om några namngivna kristna som misshandlats till döds av polisen.

En troende i Sovjet kan på många sätt drabbas av samhällets fördömande. Den som är religiöst aktiv, kan t. ex. utan förvarning berövas sitt arbete eller bli hånad i en tidningsartikel. Men trots intensiv ateistisk propaganda har under senare år märkts mycket utbredda religiösa stämningar bland de ryska intellektuella. De knyter an till en rysk religiös tradition. Hos några, t. ex. Alexander Solzjenitsyn och Andrej Sinjavskij, är det fråga om en djupt religiös känsla, en gammal-rysk fromhet; hos andra är det mera ett intresse för kristen etik än en trosövertygelse.

Finns det någon religiös press i Sovjet?

I Sovjetunionen är individens fri- och rättigheter starkt begränsade. Där saknas sådan tanke- och yttrandefrihet som vi betraktar som naturlig. Fri företagsamhet förekommer inte. Sovjet har således ingen motsvarighet till den fritt växande religiösa tidningsflora som finns i demokratiska länder.

En person som känner väl till de religiösa förhållandena i Sovjet, är fil. kand. Alex Milits i Tullinge. Han är född i staden Petseri i Estland av ryska föräldrar och bekänner sig till

den grekisk-ortodoxa tron.

Milits omtalar att det finns två av myndigheterna godkända kristna tidskrifter i Sovjet. Moskvapatriarkatet utger den ena och det godkända baptistsamfundet den andra. Det finns många miljoner registrerade ortodoxa i Sovjet — säkra uppgifter saknas, men både 30 och 50 miljoner har nämnts. Trots detta får "Moskvapatriarkatets tidskrift", som den heter, endast tryckas i en liten, otillräcklig upplaga — det torde röra sig om 10—15.000 exemplar.

— Hur ser den tidskriften ut?

— Den har egentligen inget religiöst innehåll utan bara officiella meddelanden om tillsättningar av prästtjänster, bilder av biskoparna från olika biskopsmöten etc. Den är ungefär som Post- och Inrikes Tidningar hos oss, fast den innehåller uteslutande kyrkliga meddelanden.

— Finns där ingen uppbyggelse-läsning?

— Knappast. Någon gång kan man finna budskap från patriarken själv om att kristna skall protestera mot behandlingen av negrer i Afrika och Amerika o. dyl.

Den godkända baptisttidskriften har Alex Milits inte sett. Men han berättar att det finns en illegal baptiströrelse, de s. k. initiativbaptisterna, som har ett underjordiskt förslag med flera illegala tryckerier, där man har framställt religiös litteratur, bl. a. en förbjuden tidskrift som heter Bratskij Listok (Brodersbladet), sångböcker samt Nya testamentet. Biblar får finnas i Sovjet, men det får inte tryckas några nya.

— Är det mycket riskfyllt att inneha och sprida förbjudna skrifter?

— Ja, det är straffbart. Enligt sovjetisk lag är "kultens utövande" tillåten, men religiös propaganda är förbjuden, speciellt sådan som riktar sig till barn under 18 år. Bibeln får man inneha men däremot inte sprida den, ty då gör man sig skyl-

dig till religiös propaganda. I princip får man inneha böcker och tidskrifter som inte är förbjudna, men det är därmed inte säkert att man också får sprida dem. För att bli dömd för spridande av religiös litteratur kan det vara tillräckligt att man låtit en enda person utom en själv läsa en bok.

— Vad är straffet för att inneha och att sprida en förbjuden religiös skrift?

— Det beror på vilken paragraf man blir dömd efter. För innehav av religiösa skrifter som av domstolen bedöms ha antisovjetisk karaktär, kan man bli dömd efter paragraf 190, som gäller antisovjetisk verksamhet, och straffet kan då bli upp till 3 år. Om man däremot blir dömd efter paragraferna 70—72, som gäller organiserad antisovjetisk verksamhet, blir straffet högre. Domstolen kan också kombinera flera paragrafer, t. ex. spridande av lögnpropaganda och andra, och straffet kan då bli mycket högt. Paragraferna är gummiparagrafer och kan av domstolen anpassas efter behovet. De ryska domstolarna kan inte alls jämföras med de svenska. I Sovjet är domen mer eller mindre förutbestämd. Domstolen tar endast fram de bevis som den behöver för sin dom.

— Men bedöms innehavet och spridandet av förbjudna religiösa skrifter alltid som antisovjetisk verksamhet? Kan man inte dömas enbart för förbjuden religiös propaganda? Och blir straffet då lägre?

— Man kan dömas enbart för religiös propaganda. Straffen varierar från fall till fall. Men eftersom den religiösa ideologin inte sammanfaller med den politiska, alltså marxismen, är det lätt att från ren religiös propaganda hamna i något som av regimen uppfattas som antisovjetisk verksamhet. Eftersom det är regi-

men själv som sätter upp gränsen mellan det ena och det andra, är det makthavarna som från fall till fall avgör vem som skall dömas och enligt vilken paragraf.

— Hur regleras den religiösa verksamheten i Sovjet?

— Officiellt bygger förhållandet mellan kyrka och stat på Lenins dekret från 1918 om kyrkans skiljande från staten och skolans från kyrkan. Meningen var att kyrkan skulle vara självständig gentemot staten. Men staten har inrättat en myndighet som med järnhand styr kyrkan och avgör alla tillsättningar av biskopar o. s. v. Både den ortodoxa kyrkan och baptistkyrkan lyder under detta råd. Samfunden måste registrera alla sina medlemmar. Rådet anvisar bönelokal, antingen i någon kyrka eller i ett privathus. Och endast i anvisade lokaler får "de religiösa kulthandlingarna", som det heter, utövas. Om en präst vill besöka en döende i hans hem eller på sjukhus, måste han begära tillstånd hos myndigheterna.

— Finns det andra religiösa grupper i Sovjet än de ortodoxa och baptisterna?

— Ja, men frikyrkorna har samlat sig under beteckningen baptister för att få vara med i ett officiellt godkänt samfund. Även pingstvännerna kallar sig baptister. Pingstvännerna, som i den statliga antikristna propagandan kallas "de som skakar", är annars förbjudna. Staten menar att en religiös riktning som tror på sådant "dravel" som tungomålstalande, inte kan tillåtas. Förbjudna är också Jehovas vittnen och mormonerna, men det existerar smärre illegala grupper av dem. Jehovas vittnen predikar ju en ur statens synpunkt helt oacceptabel lära att man inte skall lyda den statliga myndigheten och vägra göra militärtjänst. Och mormonerna är ett internationellt samfund som ideologiskt och praktiskt styrs från Amerika — ett sådant samfund är otänkbart i Sovjet.

— Den religiösa litteraturen undertrycks — men däremot kommer det väl ut en hel del ateistiska skrifter?

— Ja, det är officiellt påbjudet att sådan litteratur skall ges ut.

— Kan en ryss prenumerera på utländska religiösa tidskrifter?

— Nej. Han får inte fritt efter eget val prenumerera på utländska tidningar överhuvud taget.

Pastor Ingemar Martinson i Slaviska missionen upplyser att baptis-

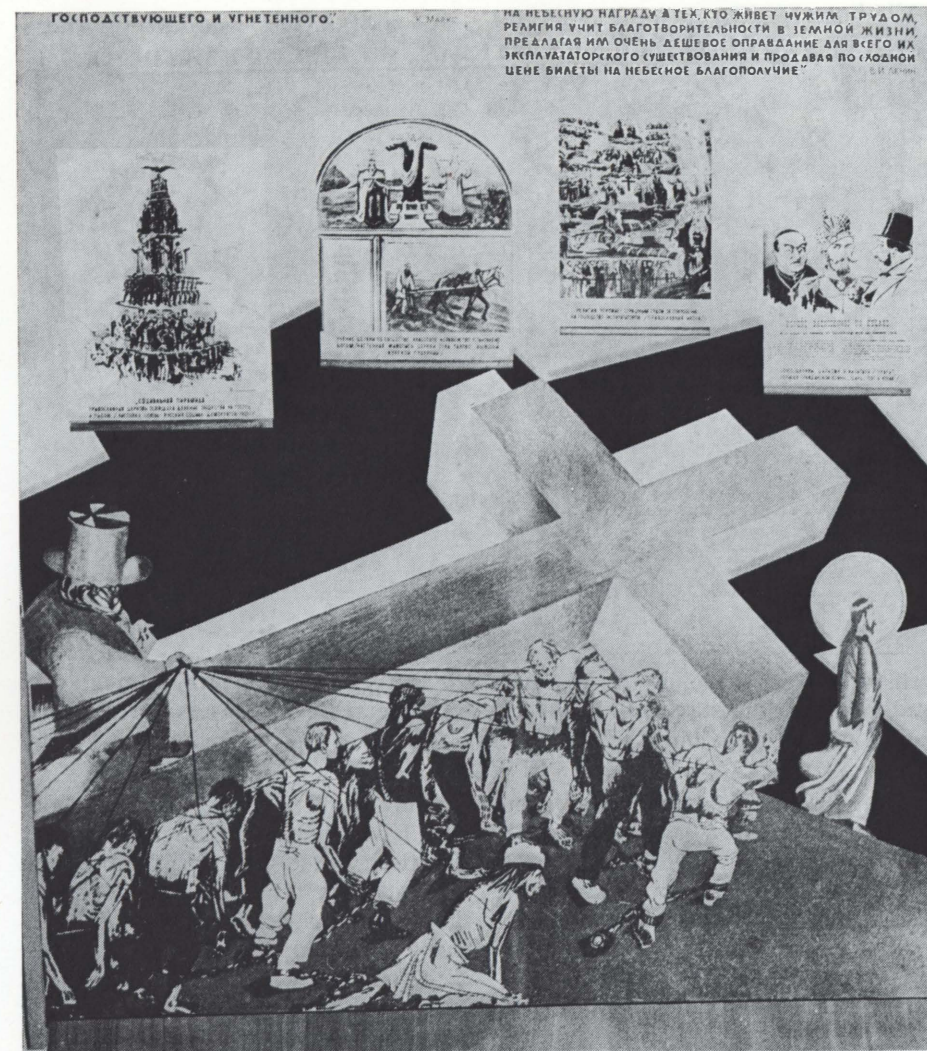
terna i Sovjet officiellt räknas till 500.000. Men därutöver finns illegala baptistgrupper. Den av myndigheterna tillåtna baptisttidningen får tryckas i en upplaga på c:a 3.000 exemplar, vilket är helt otillräckligt.

— Är det en bra tidning?

— Det är en bedömningsfråga. Där finns bl. a. predikningar, som hållits, och rapporter om besök av kristna från väster. Men vissa ämnen får inte alls beröras, t. ex. evangelisation och eskatologi — detta får f. ö. inte heller behandlas muntligen, ty det bedöms som propaganda för religiös tro, vilket är förbjudet. Däremot finns en statlig ateistisk propaganda av oerhörd omfattning. Enbart i Moskva finns 500 regionkontor med c:a 15.000 utbildade ateistiska propagandister, avsedda för verksamhet i Moskva. Dessa människor arbetar med att påverka befolkningen, bl. a. genom antireligiösa lektioner. Även hembesök förekommer. Enligt nya bestämmelser som utsändes till baptistförsamlingarna 1960 måste det förflyta minst 2—3 år mellan ansökan om medlemskap i baptistförsamling och upptagande genom dop i församlingen. Under väntetiden gör myndigheternas propagandister, som får uppgifter om vilka som vill bli medlemmar i de baptistiska församlingarna, vad de kan för att påverka dessa människor; de talar bl. a. om för dem att de som baptister förlorar flera fri- och rättigheter, t. ex. vissa studie- och befördringsmöjligheter. Högre studier och högre befattningar är uteslutna för baptister. Det finns många dokument som vittnar om att kristna människor degraderats och diskriminerats för sin tros skull. Jag har även fått uppgift från en rysk flykting, som jag träffat i Kanada, om att fysisk tortyr mot kristna har förekommit.

— Vilken är bakgrunden till den våldsamma antikristna aktiviteten från sovjetmyndigheternas sida?

— Lenin sa att kommunismen inte kan byggas förrän all tanke på en personlig Gud är utsuddad från människornas medvetande. I sovjetförfattningen finns inskrivet att varje medborgare har rätt till en religiös åskådning och även rätt att uppföstra sina barn i överensstämmelse med sin åsikt. Men i verkligheten bryter myndigheterna konsekvent mot bestämmelserna. Och detta skapar stor otrygghet för befolkningen. De vet inte vad de får och inte får göra. I Sovjet råder ingen lag och rättvisa efter västerländ-

Sovjetisk ateistpropaganda. Affischen säger att det arbetande folket utnyttjades med prästernas gillande och uppmanades att ha tålmod i det jordiska livet och förtrösta på en himmelsk lön.

ska begrepp, utan lagen är helt i händerna på dem som har makten och används för deras syften.

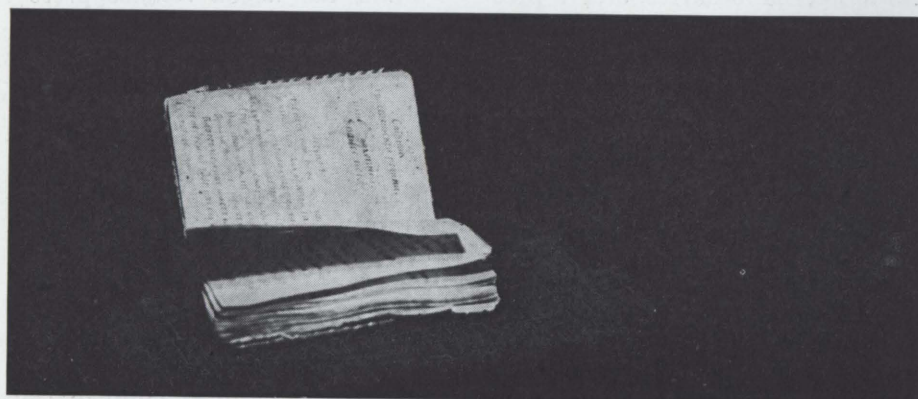
— Det är alltså berättigat att tala om förföljelse av de kristna i Sovjet?

— Ja, många kristna har fått betala dryga böter för att de visat sin kristna tro. Detta gäller bl. a. fattiga pensionärer. Många har dömts till långvariga fängelsestraff under svåra förhållanden, varunder några avlidit av umbäranden. Det stora flertalet kyrkor i Sovjet har stängts — en del har rivits, andra förvandlats till bl. a. muséer, bibliotek och fabriker. I Moskva fanns tidigare c:a 1.000 kyrkor. Nu är endast ett trettiotal öppna. Sedan revolutionen har 9 av 10 kyrkor stängts i Ryssland.

Sture Gustafson, Tyresö, är en journalist som studerat de religiösa förhållandena i Sovjetunionen, bl. a. genom besök i landet. Han är kristen (Svenska kyrkan) och socialist,

har tidigare arbetat på tidningen "Vår Kyrka" och är nu knuten till Bokförlaget Natur och Kultur. Sin socialistiska uppfattning grundar han i ett religiöst betingat rättfärdighetskrav.

Gustafson säger att sifferuppgifterna från Sovjet om hur många kristna som finns i landet är mycket osäkra. För den ortodoxa kyrkan varierar uppgifterna mellan 30 och 70 miljoner, beroende på vem som lämnar dem samt kanske också på hur man räknar. Om man räknar antalet döpta, och det finns det goda grunder att göra, blir siffran betydligt högre än om man endast räknar antalet praktiserande ortodoxa, d. v. s. sådana som regelbundet går i kyrkan och deltar i sakramentslivet och betalar till kyrkan. Siffran 70 miljoner ortodoxa publicerades för något år sedan i en ateistisk publikation. Frågar man kyrkan själv, blir svaren varierande, men en rimlig siffra, som ibland lämnas, är 44 miljoner.

Handskriven sångbok från Ukraina.

Prästerna till kaptenen (i hög hatt): I Herren Guds namn, undertryck, underkuva, döda slavarna! Prästerna till arbetaren: I Herrens Guds namn, lugna ner dig, gå bort och döda inte! (De tre ateistaffischerna — foto: R. Vålme.)

— Hur stora är de övriga samfunden?

— Tidskriften Studentski List i Belgrad hade för några år sedan en religionsstatistik, där de ryska ortodoxa uppskattades till 30 miljoner, muslimerna till 50 miljoner (!), judarna till 3,5 miljoner, katolikerna till 3 miljoner och baptisterna till 500.000. Hur pass välgrundade de beräkningarna är kan jag inte avgöra. Dessutom finns det buddhister och i vissa avlägsna delar av Sovjet t. o. m. människor som har kvar naturfolksreligioner.

— Den nyss nämnda statistiken säger ingenting om att det också finns många som tillhör den armeniska kristna kyrkan samt stora grupper protestanter vid sidan av baptisterna, t. ex. lutheraner i Baltikum. Jag skulle tänka mig att det finns högst en miljon lutheraner i Estland och Lettland.

— Är det främst baptisterna som förföljs?

— Vi skall vara på det klara med att de som utsätts för repressalier sällan tillhör den godkända evangeliska baptistunionen. Det rör sig i stället om baptister som tillhör församlingar, som inte är registrerade. Att de inte är registrerade kan bero på att de inte vill vara det, eftersom de inte vill arbeta efter de förordningar som finns, eller i undantagsfall på att de förvägrats det av myndigheterna. I allmänhet är dessa grupper inte stora jämförda med den godkända baptistkyrkan. Man kan också säga att de flesta baptis-

ter lever ett helt normalt liv i Sovjet. I Moskva kan man t. ex. träffa baptister med hög utbildning och bra arbeten, ingenjörer, läkare och även enstaka lärare, men för de senare är det naturligtvis känsligare.

— Tycker du det är försvarligt att myndigheterna förföljer dem, tar ifrån dem deras barn m. m.?

— För mig är religionsfrihet något självklart. Men i Sovjet har man en annan tradition. Man har aldrig upplevt religionsfrihet efter våra begrepp. Under tsartiden förföljdes baptisterna och skickades till Sibirien. Och den nya sovjetstaten fick från början en ateistisk grundideologi. Samtidigt fanns ett utbrett hat gentemot den ortodoxa kyrkan på grund av dess relationer till de forna makthavarna. Man måste känna till litet om bakgrunden för att förstå varför situationen i Sovjet är som den är i dag. De "illegala" baptisterna, som utsätts för myndigheternas ingrepp, känner sig som främlingar i sovjetsamhället, och många av dem vägrar att sätta sina barn i de statliga skolorna etc. Deras situation är svår. Och myndigheternas repressalier leder ju bara till att främlingskapet förstärks. Man skall dock i sammanhanget komma ihåg att flera av dessa människor är mycket eskatologiska, de väntar på Jesu snara återkomst, och de praktiserar helbräddagörelse, alltså helt absurda idéer enligt de sovjetiska kommunisternas syn.

— Får det tryckas någon religiös litteratur i Sovjet?

— Inte mycket. Baptisternas tidning Bratski Vestnik kommer ut i ca 6.000—7.000 exemplar. Ibland sägs det att upplagan är 3.000. Jag vet inte exakt hur stor den är. Baptisterna fick också för några år sedan tillstånd att trycka en ny upplaga av bibeln — den tredje upplagan — och likaså en ny upplaga av den baptistiska sångboken i 30.000 ex. Men upplagorna är för små; det finns ett stort behov av biblar. Även den ortodoxa kyrkan har en tidskrift, och i Estland får de ortodoxa ge ut en kalender varje år. I Estland utkom också för ett antal år sedan en liturgihandbok. Det förekommer alltså en viss utgivning av religiös litteratur, men den är inte stor.

— Vad tror du om religionens framtid i Sovjet?

— Personligen tror jag att de allra flesta människor på ett eller annat sätt har religiösa behov. Det gör att man inte kan tänka sig ett samhälle helt utan religion. Detta gäller också Sovjet. Men samtidigt måste man göra klart för sig att Sovjet är ett mycket sekulariserat land. Och många upplever kyrkan som något främmande i Sovjetsamhället. Samtidigt märker man ett nyvaknat religiöst intresse, som inte tar sig uttryck i kyrkbesök utan i intresse för kyrklig konst, kyrkomusik och litteratur, där djupt religiösa motiv finns.

Sture Gustafson upplyser slutligen om att de religiösa förhållandena växlar mellan de olika socialistiska länderna. Detta beror i hög grad på historiska faktorer. I Polen är t. ex. den romersk-katolska kyrkan en maktfaktor, som de styrande måste räkna med. Där finns ett katolskt universitet och en stor förlagsverksamhet. En omfattande förlagsverksamhet finns också i Östtyskland. I Rumänien är den ortodoxa kyrkan statskyrka, och i Tjeckoslovakien är samtliga präster statsanställda. Albanien har däremot förklarat sig vara världens första ateistiska land och sagt att ingen religiös aktivitet förekommer där. Också den ateistiska propagandan är olika i olika länder.

En svensk kommunist:

Chefredaktören på Ny Dag, Per Francke, säger på vår förfrågan att det finns religiös trosfrihet i Sovjetunionen. Varje människas rätt att ha en religion finns nämligen inskriven i den sovjetiska grundlagen. Beträffande litteraturutgivning upp-

lyser han att inga privatpersoner får ge ut tidningar eller böcker i Sovjet eller överhuvud taget driva någon rörelse. Litteraturutgivning är beroende av om något institut eller någon organisation, som spelar en samhällelig roll, står bakom — "inte som hos oss beroende på vem som har pengar". (Men tydligen räknas inte de religiösa organisationerna, som ändå, trots den statliga ateistpropagandan, har ett mycket stort antal medlemmar. F. ö. behövs inte mycket pengar för att ge ut en tidskrift eller böcker i Sverige.)

Francke är medveten om att det finns en livlig religiös aktivitet i Sovjet, vilken bl. a. yttrar sig i kyrkbesök, men eftersom han själv är alldeles ointresserad av religiösa spörsmål, har han inte närmare satt sig in i de religiösa människornas förhållanden i Sovjet.

Per Francke känner till att de sovjetiska myndigheterna är, som han uttrycker det, "mycket restriktiva", när det gäller införsel av utländska tidningar och böcker. Vilken Ivanov som helst får inte abonnera på vilken utländsk tidskrift han själv vill. Francke tycker personligen att dessa restriktioner är alldeles onödiga, osympatiska och svåra att acceptera. Men det finns inget generellt förbud för ryssar att prenumerera på utländska tidskrifter. Många läser t. ex. utländska vetenskapliga och tekniska tidskrifter.

I Sverige finns ju en rik utgivning av religiös litteratur. Tycker Per Francke att detta är riktigt? Ja, han anser att trossamfund av olika slag skall ha rättighet att ge ut tidningar och böcker för de ändamål som de finner lämpliga. Däremot är han inte säker på att det vore lämpligt att överföra våra förhållanden till Sovjet. Sovjetsamhället har utvecklats ur bestämda orsaker. Det finns en historisk bakgrund till de nuvarande förhållandena, och denna måste man känna till för att förstå det nuvarande systemet. I vårt land har vi en annan historisk bakgrund, och därför har vi andra förhållanden.

Beträffande opinionsbildningen i Sovjet medger Per Francke att den inte är fri på samma sätt som här. Men det förekommer en stark opinionsbildning inom det mycket starka organisationsväsendet samt inom fackföreningsrörelsen och andra rörelser. Men opinionsbildningen i massmedia har ett speciellt syfte, nämligen att stärka det politiska system man har. Den kritik som innebär ett principiellt motstånd mot

systemet, kommer aldrig fram.

Per Francke säger att den enskilda människans alldeles personliga önskemål att hålla sig med en tidning i Sovjet "spelar mindre roll" (d. v. s.

tas ingen hänsyn till) än samhällets behov av utveckling på ett visst område. Experter inom skilda områden får abonnera på utländska facktidsskrifter.

Bildmontaget jämför kommunismens och kyrkans moraliska väsen.

"Han var enkel och uppriktig såsom allt vad han sade."

M. Gorkij om Lenin

"Kommunismen är inte bara i jorden, i fabriksarbetets svett, utan den är också hemma bakom bordet, i familjeförhållandena och i levnadssättet."

V. Majakovskij

Sovjetmänniskors förhållanden är grundade på ärlighet, inbördes förtroende och rättframhet.

Man har ofta Gud som täckmantel för att bedraga människor genom att utnyttja de troendes känslor. Men är inte detta fariseism: det finns många människor som döljer sina brottsliga antisociala gärningar bakom Guds namn.

"I kampen mot den gångna tidens kvarlevor, mot individualismens och egoismens yttringar spelar allmänheten, den allmänna opinionens påverkan, och kritikens och självkritikens utveckling en stor roll."

KPSS:s program

Religionen har alltid hållit fram kvinnans underdanighet.

NÅGRA DANSKA UFO-KONTAKTBERÄTTELSE

Willy Wegner

En stilla sommarkväll sitter jag makligt tillbakalutad i min vilstol, medan jag betraktar solnedgången bakom trädgårdens äppelträd. Plötsligt ser jag på himlen liksom en grå skugga, som hastigt närmar sig. Jag förstår att det är ett slags farkost, men den är skivformad och saknar vingar. Ja, det måste vara ett flygande tefat! Lamslagen ser jag den komma närmare och närmare utan att jag förmår flytta mig från min plats. Några ögonblick senare landar det grå föremålet med en liten duns endast cirka 15 meter från mig på trädgårdens gräsplan. En lucka öppnas, och ut träder en man, iklädd grön dräkt med ett brett, lysande bälte. Han går leende fram emot mig och säger: "Var inte rädd, jag vill dig inget ont!"

Om ovan beskrivna händelse varit sann eller om jag hade hävdatt att den var det, skulle jag i vissa UFO-kretsar ha blivit betraktad som en så kallad kontaktperson, d. v. s. en person som är, eller har varit, i kontakt med varelser från världsrymden.

Åtskilliga människor runt om på jorden säger sig ha eller ha haft kontakt med utomjordiska intelligenser. Men inte alla påstådda kontakter liknar den ovan skisserade. Man kan beskriva åtminstone sju olika typer.

a) Passiv, visuell kontakt på avstånd, där jordmänniskan och rymdvarelserna blott iakttar varandra. Exempel: Lonnie Zamora (1).

b) Aktiv kontakt på avstånd, där människan och rymdfolket t. ex. vinkar till varandra eller blinkar med ljussignaler. Exempel: Fader Gill (2).

c) Närbkontakt, där kontaktpersonen står ansikte mot ansikte med ett rymdväsen. Exempel: Asta Sol-

vang (3).

d) Kontakt med budskap från rymdväsen. Exempel: Carl Anderson (4) och George King (5). — En del av dessa kontakter är telepatiska. Kontaktpersonen hävdar då att han får meddelanden från rymdvarelserna genom tankeöverföring direkt i sitt eget medvetande.

e) Kontakt med rymdflygning, där kontaktpersonen blir bjuden ombord på ett rymdskepp och får följa med på en tur, eventuellt med ett besök på en främmande himlakropp som höjdpunkt. Exempel: Elisabeth Klarer (6).

f) Kontakt via radio eller TV. Exempel: Bob Renaud (7).

g) Kroppskontakt med beröring av vänlig eller fientlig karaktär. Exempel: Antonio Villas Boas (8) samt Betty och Barney Hill (8).

Många av de föregivna kontakterna får naturligtvis räknas till flera av ovan angivna typer, t. ex. c + d eller d + e. En person som George Adamski säger sig vid olika tillfällen ha varit med om nästan alla kontakttyperna.

Förklaringshypoteserna är flera. Det kan naturligtvis röra sig om medveten lögn; det kan vara fråga om mytomaniska fantasier, där personen inte klart kan, eller vill, skilja mellan fantasi och verklighet; det kan röra sig om sinnesvillor eller feltolkningar av normala händelser; kontaktupplevelsen kan bestå av bedrägliga händelser, iscensatta av illvilliga personer; det kan också vara inre, psykiska, drömartade erfarenheter eller parapsykologiska fenomen, som egentligen är ufologin ovidkommande men getts ufologisk tolkning på grund av den upplevande personens intresse för UFOs — i annat fall kunde upplevelsen ha tolkats som "spökerier"; den sista,

och förvisso intressantaste, hypotesen är att det är fråga om verkliga händelser, korrekt eller i huvudsak korrekt relaterade.

Ett tillfälligt möte

Jag skall nu övergå till att berätta litet om några av de danska kontaktpersoner som jag stiftat bekantskap med, och jag börjar med Peter Fogh Jensen, som den 11 januari 1960 mötte en rymdman i Andkjaer Mose, i närheten av Vejle. Upplevelsen ägde rum klockan 5.45 på morgonen, då Fogh Jensen var på väg ut till sitt garage. Han gick och lyste framför sig med en ficklampa, då ljuset från denna plötsligt föll på rymdmannen. Fogh Jensen kunde se att den främmande hade en hjälm på sig och att det vid öronen satt några små antenner. Då Fogh Jensen blev förskräckt och yttrade några grova ord, steg rymdmannen till synes lika förskräckt 20—30 meter upp i luften, där han tog sig in i sin farkost och försvann.

Det gick nära fyra månader, innan Fogh Jensen vågade säga något om händelsen, eftersom han var rädd för att bli till åtlöje (9).

Åktur med rymdskepp

En av de första danska kontaktpersoner som fick vara med om mer än ett tillfälligt möte, var Joseph Maliszewski.

Maliszewski är ryss, född i Vol-tava 1900. Under första världskriget tjänstgjorde han i tyska armén. Efter kriget bosatte han sig i Danmark och fick i mitten av 20-talet arbete vid en bensinstation i Sønderborg.

Liksom George Adamski beskrivs han som filosof och naturälskare och en man som tackade Gud för varje dag som gick.

Det som gjorde att Maliszewski

inträdde i kontaktpersonernas led, var en upplevelse han hade den 19 juni 1951. — Klockan var 2.30 på morgonen, då han besökte toaletten ute på gården. Han hörde ett visslande ljud, och i öster, i riktning mot den lilla staden Sundsmark, kunde han se ett stort föremål landa på ett fält.

Maliszewski sprang bort mot föremålet, men då han befann sig på ett avstånd av cirka 50 meter, blev han som förlamad. Han kunde inte röra sig längre. Det han var mest rädd för var att de skulle stjäla några av kreaturen.

Från något som han beskriver som en högtalare, hörde han en röst komma från föremålet, och språket var danska. Han fick veta att han inte skulle vara rädd och att de inte skulle ta något djur.

Efter en kort stund rullades en trappa ned från farkosten, och sex män, omkring 2,15 meter höga, steg ned på marken. Strax efter kom också en kvinna, och hon kysste Maliszewski på pannan. Farkosten stannade på marken cirka 15 minuter, och Maliszewski kunde under hela denna tid inte röra sig. Han fick veta att de hade landat för att reparera farkosten och att åtta tefat väntade på dem uppe i luften. Då rymdmänniskorna var färdiga, sa de till Maliszewski: "Vi ses igen." Därefter lyfte de och försvann.

Om besättningen säger Maliszewski att det ombord fanns dvärgar, varelser av omkring 1 meters längd. De hade glaskupor över huvudet och två små behållare på ryggen. Klädedräkten var åtsittande och i ett enda stycke. Rasmässigt liknade de javaneser.

Innan farkosten försvann, kom åtta tefat och flög in i öppningar på sidan av den, fyra på vardera sidan. Detta hände när farkosten befann sig på en höjd av 100 meter.

Maliszewski berättar också om en kortvarig telepatikontakt, då rymdmänniskorna gjorde honom uppmärksam på att de var här för att varna för atombombens faror.

Sedan hände ingenting förrän den 18 maj 1954, då Maliszewski var ute och fiskade. Det var vid 2-tiden på morgonen vid Hørup Hav.

Han såg plötsligt en farkost komma glidande fram över vattnet. Den mätte cirka 100 meter i diameter. En dörr öppnades högst uppe, och en man blev synlig. Han hade med sig en blå vätska som han bad Maliszewski dricka. Men denne var rädd och nekade i tron att det var gift. Då drack den främmande mannen

själv av vätskan och slog sedan upp ett nytt glas åt Maliszewski, som drack. Sedan han druckit den blå vätskan, försvann hans fruktan. Han blev bjuden ombord på farkosten och steg från sin båt upp i den.

Inne i rymdfarkosten talade han med besättningen, och de flög iväg till ett moderskepp, som var en kilometer långt och hade en besättning på 400 personer. Av dem var 100 kvinnor och 100 dvärgar. Han fick veta att de var från planeten Zutorn.

Sedan han blivit landsatt på jorden igen, träffade han inte dessa rymdmänniskor mer men såg dem då och då flyga fram över den plats där han bodde.

Förklaringen till att just han blev kontaktad anser han vara att han är naturälskare och ensam brukar ge sig ut på fisketurer mitt i naturen. — Sedan 1963 har man just inte hört något om Joseph Maliszewski (10).

Tro på rymdmänniskor ger livet mening

I Roskilde, 3 mil väster om Köpenhamn, bor en man som säger sig ha kontakt med rymdmänniskor sedan 1942.

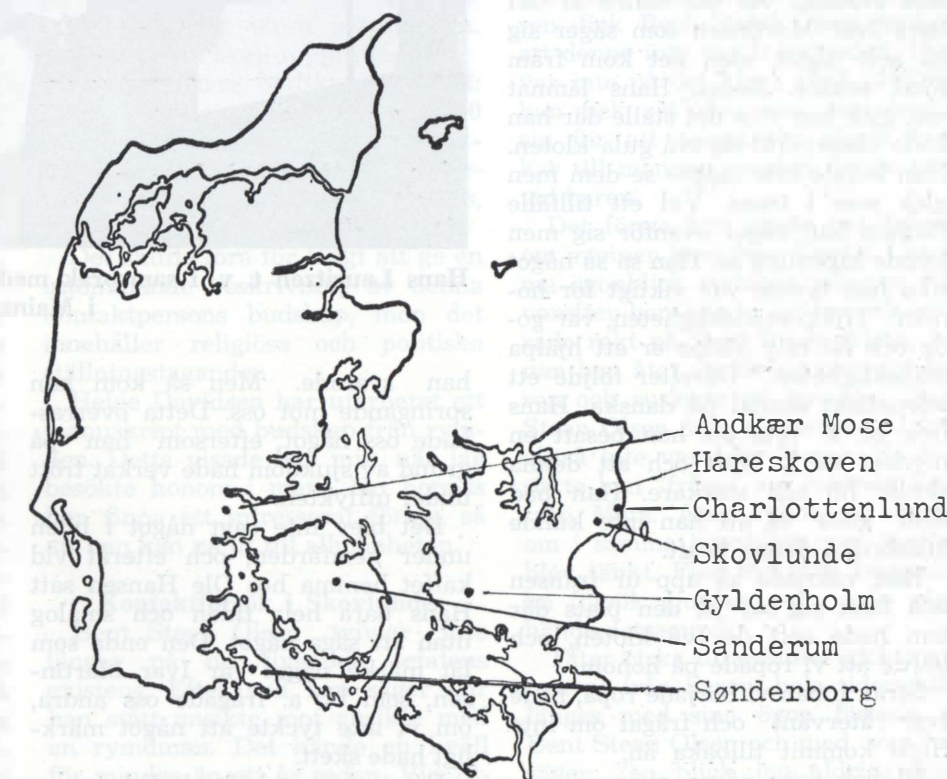
Han har berättat för mig att en av hans kontakter gick till på följande sätt. Han var ute och cyklade på Strandvejen vid Öresund. I när-

heten av Charlottenlund kom han förbi ett badhotell. På trappan stod några unga människor, och han betraktade dem, eftersom han tyckte att de var så vackra. Litet längre fram stannade han och såg sig om efter dem. Men de märkte honom inte. Då vände han och åkte tillbaka alldeles framför dem, men de såg honom fortfarande inte, och han tänkte att de nog inte brydde sig om en liten fyr som han. Han åkte återigen förbi dem och log upp mot dem, och nu log de tillbaka. Han fortsatte så framåt vägen, medan han såg sig om, och de besvarade hans vinkningar.

Då han hade cyklat en bit, körde en liten sportvagn upp vid sidan av honom och i vagnen satt dessa vackra människor. Han försökte tala vid dem, men de förstod varandra inte. "De babblade bara något hela tiden."

Denna händelse beskriver han själv som en kontakt med rymdmänniskor. Hans rymdvänner har lovat honom kärlek och vänner, säger han, och det skall ske snart, eftersom jorden inom kort kommer att gå under.

Vid undergången skall alla människor delas upp i goda och dåliga. De goda skall få det eviga livet, och de dåliga skall förintas. Han underströk mycket kraftigt att kommunisterna blir de första som utplånas.

I vanliga fall vill han inte berätta om sina kontakter. Men jag har pratat med honom på tu man hand, och då kan han tala i det oändliga, men hela tiden med ett misstänksamt: "Du hör väl på nu?"

Enligt UFO-terminologi är denne man en kontaktperson, men enligt min uppfattning är han en man full av komplex, bitterhet och ett slags förföljelsemani. Rymdbröderna är hans tro, hans fundament i livet.

En händelse i Hareskoven

1967 gjorde jag tillsammans med Hans Lauritzen och tre andra kamrater en UFO-observationstur till Hareskoven, nära Köpenhamn. Under denna utfärd hävdar Lauritzen att han själv var i kontakt med rymdmänniskor.

Vi stannade länge där ute, men då klockan blev mycket och vi inte hade sett något tefat, gick vi hem genom skogen. När Hans bad oss ursäkta för att han ville gå ifrån oss en stund, var det ingen som satte detta i samband med flygande tefat, utan vi tänkte att han skulle uträtta naturbehov. Vi andra blev stående på en liten kulle och såg honom försvinna mellan en massa fällda träd. Litet senare spred vi ut oss, men vi var i stort sett hela tiden inom synhåll för varandra. Endast Hans Lauritzen och Ivar T. Martinsen var borta någon längre tid.

Hans har senare berättat att han plötsligt fick syn på två stora, dimmiga, gula klot på omkring 100 meters avstånd. Av oss andra är det bara Ivar Martinsen som säger sig ha sett något, men det kom fram först senare. Sedan Hans lämnat oss, gick han mot det ställe där han hade observerat de två gula kloten. Han kunde inte längre se dem men gick som i trans. Vid ett tillfälle förnam han något ovanför sig men kunde ingenting se. Han sa så något som han tyckte var viktigt för honom: "Hjälpa mänskligheten, var goda och låt mig hjälpa er att hjälpa mänskligheten!" Därefter följde ett telepatiskt samtal på danska. Hans fick bl. a. veta att han besatt en mycket stark kraft och att denna skulle bli allt starkare. Han bad dem göra så att han inte kunde missbruka denna kraft.

Han vaknade så upp ur transen och fann sig stå på den plats där han hade sett de två kloten, och hörde att vi ropade på honom.

Strax innan vi började ropa, hade Ivar återvänt och frågat om inte Hans kommit tillbaka än.

Vi fick ropa några gånger innan

Under utflykten i Hareskoven. I mitten till vänster Hans Lauritzen, i mitten till höger Ivar Martinsen. Foto: W. Wegner.

Hans Lauritzen t. v. i samspråk med Anthony Low på UFO-kongressen i Mainz 1967.

han svarade. Men så kom han springande mot oss. Detta överraskade oss något, eftersom han på grund av sjukdom hade verkat trött under utflykten.

Det blev inte sagt något i bilen under hemfärden, och efteråt vid kaffet hemma hos Ole Hansen satt Hans bara hela tiden och smålog utan att säga något. Den enda som lät märke något var Ivar Martinsen, som bl. a. frågade oss andra, om vi inte tyckte att något märkligt hade skett.

Först någon tid efteråt fick jag av

Hans Lauritzen veta att hans som kronisk ansedda leversjukdom blivit botad (vilket intygas av en överläkare) och att han nu besatt starka krafter, som han ville ge vidare till oss andra. Hans och Ivar talade också om för mig att de kommit underfund med att vi alla, omedvetet, hade varit ombord på ett rymdskepp och blivit opererade så att vi kunde älska hela mänskligheten.

Efter denna tid började Hans och Ivar ofta åka till Borup-gruppens möten (den grupp som menade att jorden skulle gå under senast vid

julen 1967 och därför enligt meddelande från guden Orthon bygde en skyddsbunker) och jag tappade kontakten med dem under någon tid. Senare har jag fått veta att både Hans och Ivar återigen skall ha blivit kontaktade.

Det är troligt att Hans Lauritzen och Ivar Martinsen har upplevt något. Men för min del menar jag att det torde röra sig om en subjektiv, psykisk upplevelse (11).

Betraktad av små ufonauter

Den 27 april 1960 vid tre-tiden på morgonen såg en bilist nära godset Gyldenholm, 11 kilometer söder om Slagelse, ett stort, egendomligt föremål stå tätt invid vägen. Han stannade cirka sex meter från det, i det att bilen fick motorstopp. Fyra varreiser, omkring 90 cm höga, kom ut ur föremålet och gick fram till bilen. De var iförda gröna kläder. Samtidigt gled en tjock kabel ut från föremålets underdel och rörde sig mot bilen. Kabeln slutade i ett slags fyrkantig skärm, på vilken sågs en rund, vit, lysande lins.

Vittnet kunde se hur ufonauterna rörde på munnen, men han hörde inga röster. I händerna hade de något som liknade ficklampor, vilka de riktade mot bilen på flera ställen. Strax efteråt återvände de till sin farkost, som lyfte och försvann (12).

Invasion från rymden

1971 fick Danmark en ny kontaktperson. Detta meddelades i Hovedbladet, som 4-5 september hade en rubrik "Rymd-invasionen är redan här". Det var ett inlägg av en läsare vid namn Helge Davidsen, och jag kontaktade honom naturligtvis för att få närmare upplysningar. Det följande är ett utdrag ur material som han sänt mig eller som jag fick, när jag besökte honom.

Helge Davidsens kontakt ligger på det psykiska planet, d. v. s. det är fråga om telepati, men han har även mött en rymdman. I ett telepatiskt meddelande blev han uppmanad att bege sig till en förort till Odense en tidig morgon i februari 1971. Då han på moped nådde fram till den lilla staden Sanderum, stannade plötsligt mopeden. Helge Davidsen berättar: "Framför mig stod en lysande gestalt med ett guldbälte om bröstet. Han sa att han hette Gabriel och kom från rymden. På engelska frågade han om jag ville förmedla världsorganisationens budskap till jordens befolkning, vilket

jag förklarade mig villig att göra. Då han hade försvunnit, kunde mopeden starta igen." (13).

Från rymdfolket har Davidsen fått motta följande budskap som han har sänt till FN, den danska drottningen och folketinget, alla religiösa samfund i Danmark samt skilda studentgrupper, radio, TV och tidningar.

"Till alla världens nationer. De himmelska myndigheterna har tagit planeten Neptunus i besittning och griper nu in i de jordiska förhållandena. Universum är i fara att sprängas i luften. Våra order skall åtgärdas. Binah — Zebaot — JHV Immanuel O.A.P. Jag Immanuel har talat. Allt skall göras nytt. 105 till Washington. 167 till Moskva. 367 till Peking. 1656 till Jerusalem. 187 till London. 666 till Förenta Nationerna. 678 till Paris. 3656 — 10. Vi har omringat jorden. Allt skall göras nytt Nu! All organisation upphör, allt till sin tid. Planen är bestämd. Alla har att följa den. Den stora planen som jag har från min himmelske fader. Livets källa. Kärleken och fredens gud. Den allsmäktige. Den gränslösa ende.

Vi kommer in under kodtalet 130 — 130. Det stora kärleksprovet. Vi har nedlagt egenskaper i mångfaldiga, som nu skall bryta fram under frihetens stora balansplan. Universum är omringat. Jorden är omringad. Förtappelsens son är nu avslöjad för er. Kriget är universellt. Våra styrkor under Mikael har börjat kriget här uppe. Om ni lyder nu, får ni den stora möjligheten. 1000-årsriket skall upprättas."

I ett senare budskap sägs det: "Den 30 maj 1971 klockan 23.00 dansk tid blev ett stort antal C.E.S.-maskiner (C.E.S. = Cosmical Ethereal Ships) landsatta på Neptunus, varifrån de övervakar jorden."

Det skulle föra för långt att ge en uttömmande beskrivning av denna kontaktpersons budskap, men det innehåller religiösa och politiska ställningstaganden.

Helge Davidsen har utarbetat ett manuskript med budskap från rymden. Detta visade han mig, när jag besökte honom i mars. Nu hoppas han finna ett intresserat förlag, så att han kan nå ut till allmänheten.

Kontaktförsök i Skovlunde

Bent Steen Olsen tvivlar inte längre på de flygande tefatens existens. Efter vad han säger har han stått ansikte mot ansikte med en rymdman. Det hände en kväll för mindre än ett år sedan. Vid 23-

Helge Davidsen

tiden erfor han en mycket stark lust att bege sig till ett litet värdshus i Skovlunde. Det är ett ställe dit han annars aldrig bryr sig om att gå. Men då lusten kändes mycket stark, begav han sig ändå dit.

Sedan han varit en timma på värdshuset, kom en man in där. Han beskrivs som normal, kanske litet vackrare än normalt och mycket modernt klädd. Han hade mörk hud och mörkt hår. Hans ålder kan ha varit 25-28 år.

Medan mannen gick bort mot baren, fick Bent Steen Olsen tanken att denne inte var från jorden. Han var inte på det klara med varifrån han fick sin idé, men han beslöt sig för att telepatiskt sända tankar till mannen, medan denne stod vid baren.

Det första han sände var frågan om mannen kom från Venus. I samma ögonblick stelnade mannen till, varefter han vände sig om och stirrade rakt på Bent Steen Olsen, innan han åter vände sig om mot baren och ruskade på huvudet. Bent Steen Olsen drog slutsatsen att han alltså inte var från Venus. Så försökte han "fråga" om mannen kom från Mars. Åter vände sig denne om i samma ögonblick som tanken blev tänkt. Fler liknande telepatiska försök gjordes, och varje gång hände detsamma.

Efter cirka tio minuter gick mannen ut från baren, hela tiden baklänges med sina ögon fästade på Bent Steen Olsen och med, som han säger, "en blick jag aldrig glöm-

mer”.

I den stunden ”sände” Olsen fråga om de skulle mötas utanför. Snabbt drack han färdigt och gick ut, men mannen var borta.

Bent Steen Olsen är känd som en ivrig insändarskribent i det nu nedlagda Hovedbladet. Det var mest sådana ämnen som religion och flygande tefat som debatterades. På senare tid har han haft inlägg i nyatidsålders-tidskriften ”Aquarius”. Han har också lett en bibelstudiekrets inom Frederiksberg UFO Studiekreds men har sedan startat ”Storlogen af stjernen i nord till fremme av Kristus ånden i os”.

1970 gav han i samarbete med Frederiksberg UFO Studiekreds ut ett häfte ”Tidlöst liv for tidløse mennesker”. En fortsättning av detta, ”Budskapet fra rummet (rymden)” lär vara på väg (14).

Efterskrift

Vad som slagit mig, när jag studerat danska UFO-kontaktpersoner, är att flertalet är ensamma människor med mänskligt kontakthov. Flera av dem kan betecknas som socialt misslyckade. Det finns kanske också en del som bara vill göra sig bemärkta eller berätta ”skepparhistorier”.

I Helge Davidsens fall förefaller det finnas en frustration över att inte kunna göra något åt världssituationen. Kontakthistorier av samma typ dök upp omedelbart efter det att atombomben var en militär realitet. På samma sätt kan vi i framtiden vänta kontakthistorier med varningar för miljöförstörelsen.

Om man studerar budskap med psykiskt ursprung, finner man hos många en röd tråd som heter ”jordens undergång”. Många av de tankar som kommer fram i dessa budskap, låter i mina öron väldigt bra. Jag vill också avrustning och fred på jorden; det förtvivlade är bara att jag själv inte kan göra mycket för att ändra på sakernas tillstånd. För en del människor blir denna känsla av maktlöshet för mycket, och i bästa avsikt uppfinner de budskap till jordens befolkning. Vederbörande känner sig kanske inte själv stark nog och försöker lägga tyngd bakom sina budskap. När man som barn skulle argumentera gentemot sina lekkamrater, sa man ofta, om man mötte motstånd, ”jamen, det säger far”. Ens far blev alltså en stödjande auktoritet, en maktfaktor. På samma sätt tror jag att många ”kontaktpersoner” sätter

in rymdfolk som en maktfaktor, som de är språkrör för.

Det är min uppfattning att de allra flesta kontakthistorier har sin utgångspunkt i saker som är ufologin ovidkommande. Att de förbinds med UFOs kan bero på dessa personers speciella tro, fantasi och önsketänkande. — Å andra sidan får man väl erkänna att om bara en av dessa kontaktberättelser är sann, så är den en världshistorisk händelse. Men jag kan inte peka på någon enda sådan berättelse och säga med övertygelse: den är sann!

Flera av de danska kontaktpersoner som jag träffat, har inte gjort något för att offentliggöra sina upplevelser. Men om jag nu hade varit litet smart, kunde jag ha hyfsat några av dessa berättelser litet, så att de hade blivit till alla tiders historier. Då hade berättelserna inte längre varit sanna beskrivningar av personerna och deras budskap, men få skulle ha varit i stånd att bevisa detta, i synnerhet om jag offentliggjorde dem i USA, Argentina eller något annat land långt från Danmark.

UFO-mönstret är i stort sett globalt, det ser man i utländska tidskrifter. Samma slags berättelser förekommer på olika håll i världen.

Jag menar därför att om man undersöker skandinaviska kontaktberättelser grundligt, kan man utifrån dessa göra sig en bild av de utländska fallens värde. Jag är rädd för att de många fina utländska kontakthistorierna, i synnerhet från Nord- och Sydamerika, som beskrivs i diverse utländska UFO-blad, vid en granskning inte skulle visa sig vara annorlunda än våra skandinaviska fall. Jag kan erinra om fallen ”Mel Noel” och ”professor Genovece”, som i korthet relaterades i Sökaren nr 9, 1971. Vid närmare undersökning visade det sig att dessa personer var något helt annat än vad de sades vara.

Ju avlägsnare platser berättelserna kommer från, desto trovärdigare förefaller de vara. Danska UFO-tidskrifter skriver inte gärna om inhemska kontaktfall. Hans Lauritzens redogörelse trycktes först i USA och har sedan varit i den norska ”Fakta?”, den svenska ”Arcanum” samt den västtyska ”UFO Nachrichten”. Ingen dansk UFO-tidskrift har tagit upp fallet. (Det har dock varit tryckt i ”Aquarius”).

Enligt min mening är samma skepsis som visas inhemska kontaktfall, på sin plats när det gäller omskrivna utländska händelser.

Litteratur:

- 1) Philip J. Klass: UFOs — Identified. New York, Random House, 1968. sid. 195—225.
- 2) Papua-rapporten. Helsingborg, Parthenon. 5 sid.
- 3) Kontakt i Norge. UFO-Nyt, mars 1960. Sid. 38.
- 4) Två oförglömliga nätter. Sökaren 1968, nr 7. Sid. 12—13.
- 5) Stephen Hолledge: Flying Saucers over Australia. London, Horwitz Publications, 1965. Sid. 118—130.
- 6) Elisabeth Klarer: I rymdskepp över Drakensberg. Helsingborg, Parthenon, 1959.
- 7) Bob Renaud: Meine radio-, fernseh- und direktkontakte mit ausserirdischen. Wiesbaden, Ventla Verlag.
- 8) Tre märkliga UFO-händelser. Sökaren 1967, nr 1. Sid. 4—7.
- 9) Mødte en rummand ved sin garage. Thisted Amts Tidende, 5 april 1960.
- 10) Orla Johansen: Der haenger et rumskib over jorden — vistnok. Jyllands-Posten, 23 november 1959.
- 11) Hans Lauritzen: En mærkelig oplevelse i Hareskoven. Arcanum, 1971, september, serie A, nr 110. Fakta? 1971, nr 2. Sid 11—17.
- 12) Erling Jensen: UFO-landing den 27 april 1960. UFO-Nyt 1967, nr 1. Sid. 20—21.
- 13) Per Panduro: Jeg er i kontakt med et rumskib. Ekstrabladet 18 mars 1972. Sid. 20.
- 14) Bent Steen Olsen: Tidløst liv for tidløse mennesker. FUFOS 1970.

Anm. Artikelförfattaren Willy Wegner är 28 år. Han har intresserat sig för UFOs sedan 1965. Under några år deltog han som redaktionssekreterare i arbetet med tidskriften »UFO-Nyt», som ges ut av Skandinavisk UFO Information, S.U.F.O.I. Numer arbetar han självständigt med ett informationscenter: Dansk Ufo Center, Refsvej 62, II, DK-7700 Thisted, och ger ut »Dansk Ufo Tidskrift». Han har också sammanställt världens första nationalbibliografi över ämnet flygande tefat: »Dansk UFO-litteratur 1946—1970», som utgetts av Institut for Folkemindesvidenskab vid København Universitet.

Din personliga

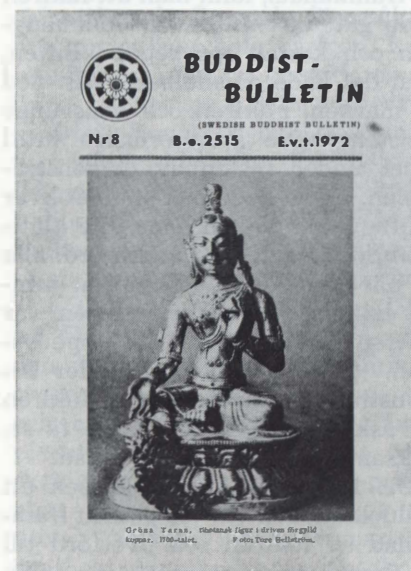
BIORYTM

uträknas enl. medicinalrådet dr. Wilhelm Fliess' metod, byggd på strikt vetenskapliga forskningsrön.

1. Biorytmogram eller pulsationsrytm.
2. Högsta försäkringsskydd mot den egna mänskliga faktorn.

Ovärderligt för bl. a. varje bilförare — enl. statistiskt underlag. Begär information! H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm. Tel. 33 19 32.

BUDDHISTISK MAN I SCHARTAUANSK BYGD

Erling Johannesson i Mörk, Strömstad, är en svensk som blivit buddhist. I det mycket religiösa Bohuslän har han — helt mot sin vilja — åstadkommit en del förargelse genom sitt steg. De kristna är ledsna över att han inte vill tillhöra deras krets. Kanske är de också oroliga för hans själs framtida öde... Då och då har kristna besökt honom och försökt omvända honom tillbaka till den ”rätta” läran.

Det är en schartauansk bygd, och Erling har själv varit schartauan. En tid var han rosenkreuzare. Som kristen besökte han Asien med fartyget ”Älvsnabben” — var stamanställd sjukvårdare — och han hade ett förakt för buddhismen inplanterat i sitt sinne. När han en gång lade märke till några buddhistiska munkar, tänkte han att han skulle försöka tala med dem och missionera litet för den kristna tron — Erling har flera missionärer i sin släkt. Munkarna svarade så klart och så bra på hans frågor att han förstod att han blivit missledd om buddhismen. Efter samtalet med dem fick han en önskan att studera deras religion, och åter i Sverige försökte han få tag på buddhistisk litteratur, vilket visade sig inte vara så lätt. Men efter ett radioföredrag

av den svenska buddhistnunnan Amita Nisatta, som han av en ren tillfällighet kom att åhöra, skrev han till henne och fick en del skrifter.

Så började han studera buddhismen — bl. a. genom utländsk litteratur — och efterleva buddhistiska regler. Han pratade om att gå ur statskyrkan och ansluta sig till den ”främmande” religionen, men hans omgivning tog det mest som ett skämt. En dag 1956 hade han i alla fall fattat beslutet att låta det kristna vara ett helt och hållet passerat stadium, så han gick till prästen på orten och förklarade att han ville bli befriad från sitt medlemskap i Svenska kyrkan. Prästen blev mycket ledsen och ville inte utan vidare acceptera Erlings steg. Han försökte tala honom till rätta... och något utträde verkställdes heller inte vid det första besöket på pastorsexpeditionen. Erling fick gå dit en andra gång.

Numer betraktas troligen Erling Johannesson i Mörk som en verklig ”mörkman” av traktens kristna. Inte nog med att han bekänner sig till buddhismen, han utger också en tidskrift, ”Buddhist-Bulletin”, som kommer cirka fyra gånger årligen.

Han har haft en del svårigheter för sin tros skull. Men numer är folk vänliga. De är mera toleranta än på 50-talet. Hans egen fästmo är kristen, och de kommer bra överens och respekterar varandras tro.

Erling efterlever fem buddhistiska lekmanregler: inte döda, inte stjäla, inte ljuga, inte begå otukt, inte använda alkohol eller andra berusande medel. Förbudet att inte döda någon levande varelse medför att han är pacifist och vapenvägrare. Tidigare var han stamanställd sjukvårdare vid flottan i fyra och ett halvt år. Han har också varit i FN:s tjänst i Mellersta Östern. (Sjukvårdare är hans yrke.) Vegetarian var han redan före den buddhistiska tiden.

Meditation betyder för honom likasom för buddhister i allmänhet väldigt mycket. Under mediterandet har han fått för sig själv acceptabla

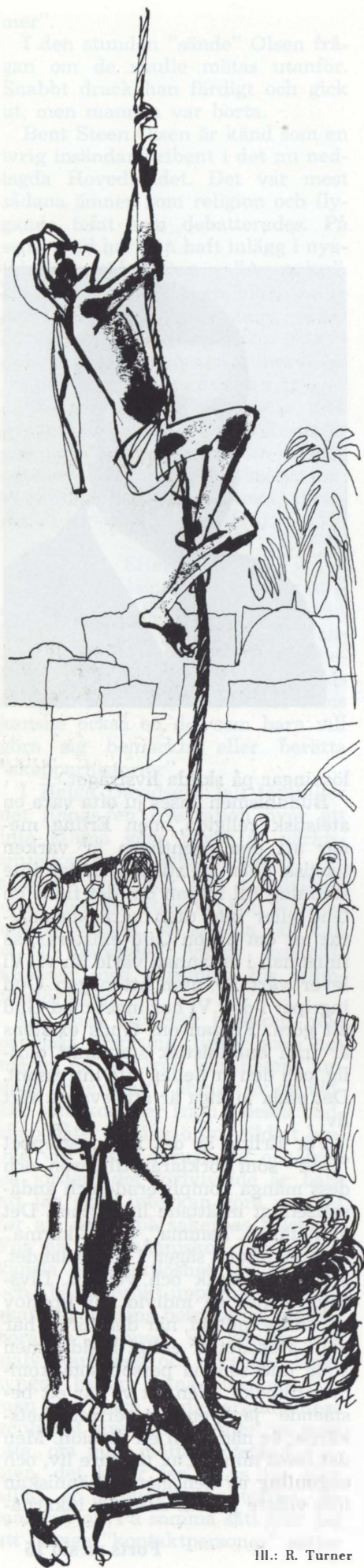

lösningar på skilda livsfrågor.

Buddhismen anses ju ofta vara en ateistisk religion, men Erling menar att den egentligen är varken teistisk eller ateistisk. Den tar inte ställning till frågan om det finns en Gud eller inte utan bara konstaterar att om någon Gud existerar, så finns han i en annan värld än vi. Vi lever vårt liv utan att någon Gud ingriper i det. Vi har inget med Gud att göra. Frågan om Guds existens är från buddhistisk synpunkt olöslig, och den är heller inte intressant. Det enda viktiga är att leva ett rätt liv.

För Erling är det inte begreppet ”Gud” som förklarar tillvaron och dess många komplicerade och ändamålsenligt inrättade livsformer. Det är i stället ”kamma”, eller ”karma” som vi oftare säger i västerlandet, lagen om orsak och verkan. Livsbegäret hos en individ ger upphov till en ny individ, när den första har dött. Men det är enligt buddhismen ändå inte samma person som kommer tillbaka. Idén att vi har ett bestående ”jag”, en fast personlighetskärna, är nämligen en illusion. Men det finns minnen av tidigare liv, och någonting av den gamla människan förs vidare genom den nya inkarnationen.

Forts på sid 15

Ill.: R. Turner

DET INDISKA REPTRICKET

En undersökning av det indiska reptricket, som har gjorts av dr. Alexander Pilcz (f. 1871), professor i psykiatri vid universitetet i Wien, omtalas av dr. Rudolf von Urban i hans bok "Beyond Human Knowledge" (London, Rider & Co., 1958). (Dr. von Urban, som är en framgångsrik läkare och psykoanalytiker, var en av Freuds tidiga elever.)

Vid en uppvisning av reptricket, som bevitnades av dr. Pilcz, kastade en fakir upp ett rep i luften, där det föreföll bli hängande kvar lodrätt och stelt som en stör. En pojke klättrade upp i repet och syntes sedan falla ned på marken. Repet föll också ned och gick sönder i smådelar. Därefter samlades delarna åter, och det ursprungliga repet fanns där igen. Dr. Pilcz "såg" detta hända, medan han filmade uppvisningen med en kamera.

Dr. von Urban förklarar: "Inte en enda av de scener som bevitnades av alla åskådarna, hade registrerats av filmen, vilken dr. Pilcz visade mig." När fakiren kastade upp repet i luften, hade det omedelbart fallit ned till marken. Fakiren och pojken stod båda orörliga kvar på marken hela tiden! Dr. von Urbans slutsats: "Det synes därför som om tricket uteslutande beror på masssuggestion."

I dr. Andrija Puharichs bok "Beyond Telepathy" (Garden City, N.Y., Doubleday, 1962) beskrivs ett ännu mer häpnadsväckande indiskt reptrick, som dr. von Urban har omtalat för dr. Puharich. (Puharich är en amerikansk läkare, känd för sina parapsykologiska forskningar.) Dr. Pilcz, dr. von Urban och några kolleger till dem iakttog uppvisningen. Puharich skriver:

"Alla åskådarna, inklusive vetenskapsmännen, såg fakiren slänga upp en reprulle i luften, och de såg sedan en liten pojke klättra upp för repet och försvinna. Därefter kom delar av pojkens sönderstyckade kropp nedramlande på marken. Fakiren samlade dem i en korg, klättrade själv upp för repet med korgen, och sedan kom både pojken och fakiren leende ned. Det är förbluffande att flera hundra personer bevitnade denna uppvisning och i stort var överens om vad som hän-

de. Ingen enda av de närvarande hade en avvikande mening om vad han iakttagit. När filmen sedan hade framkallats, fann man att fakiren hade gått in i mitten av folkmängden och kastat upp repet i luften, men det hade omedelbart fallit ned på marken. Fakiren och hans unge assistent hade stått orörliga intill repet under resten av demonstrationen. Repet hade inte stannat kvar i luften, och pojken hade inte klättrat upp för det. Med andra ord: alla de närvarande hade bevitnat samma hallucination. Förmodligen var fakiren hallucinationens upphovsman. Inte någon gång under demonstrationen av tricket sa fakiren till åskådarna vad de skulle få se. Alltsammans utfördes i tystnad."

Dr. Puharich drar slutsatsen att hallucinationen var telepatiskt framkallad av fakiren och överförd till de flera hundra människorna vilka var närvarande som mottagare av illusionen.

En annan dramatisk uppvisning av det indiska reptricket har bevitnats av dr. Alexander Cannon och beskrivs i hans bok "Powers That Be" (New York, E.P. Dutton, 1935). Dr. Cannon, en läkare som tillbringade många år i Orienten och lärde sig en del yoga, har samma uppfattning som Pilcz, von Urban och Puharich, fastän han inte filmade uppvisningen. Dr. Cannon förklarar reptricket på följande sätt: "Tricket äger inte rum. Vad som händer är att en fakir påverkar det omgivande mentala eterhavet så starkt med sin egen livliga fantasi, att varje person som befinner sig inom denna influens-sfär, omedelbart påverkas av den."

Cannon meddelar att han "såg" reptricket utföras i närvaro av en medlem av det franska konsulatet i Indokina, och detta är vad han säger att han "såg":

"Scenen är en österländsk marknadsplats i palmernas skugga. I centrum befinner sig Asketen. Hans ögon är halvöppna, han gestikulerar med armarna och yttrar yogi-besvärjelser, under det han själv vaggar mjukt rytmiskt med kroppen. Framför honom på marken ligger ett hoprullat rött rep. Över detta

Forts på sid 15

VARIA

UFOLOGI I FINLAND

Rapporter om UFOs, d. v. s. oidentifierade flygande föremål, förekommer över hela världen. I alla väst-länder med fri press torde det finnas UFO-magasin av varierande kvalitet. Danmark har f. n. minst fyra specialtidsskrifter för "tefaten". I England, Tyskland, Frankrike och Italien utkommer också UFO-blad. Finland har "Vimana" och nu dessutom en ny tidskrift, som heter "UFOAIKA", vilket betyder UFO-tid. Den utkommer en gång i månaden. Redaktör är Tapani Kuningas, student vid Tammerfors universitet och ordförande i sällskapet Interplanetisterna. Kuningas har också skrivit två böcker om UFO-problemet. "UFOAIKA" behandlar förutom "tefaten" och humanoider även rymdforskning, parapsykologi och ockultism. Tidskriftens adress: PL 914, SF-00101 Helsinki 10.

Elis W. Grahn ger oss följande översättning som ett smakprov på "UFOAIKAS" innehåll.

"Eleven i åttonde klassen vid Lahtis samskola, Riitta Pullinen, 19, och Riitta Hokkanen, 14, från Äänekoski var i slutet av juli förra året på matlagningskurs vid Luh-taanmaas kurscentrum i Nastola (som ligger c:a 20 km öster om Lahtis). På kvällen den 27 juli var de ute och rodde på sjön Salajärvi, vid vars strand kurscentralen är belägen. Det var klart väder, och sjön var alldeles lugn. Över vattenytan fanns en aning dis, men sikten stordes knappt av detta.

Omringklockan 22.10 observerade Riitta Hokkanen, som satt i båtens akter, plötsligt **fyra varelser som gick på vattnet**. De befann sig c:a 200—300 meter framför båten. Flickorna blev förvånade och slutade genast att ro. De stirrade på de underliga varelserna, som kom snett emot dem i det de långsamt svängde mot stranden.

Varelserna verkade vara mycket resliga, 2—2½ meter höga, och bredaxlade. Avståndet var för långt för att anletsdragen skulle kunna urskiljas. De tycktes vara klädda i ett slags styv klädnad, likt en kåpa som räckte till knäna. Inga föremål syntes i deras närhet. Deras fram-

åtskridande påminde närmast om en militär enhet, ty de gick i samma takt med jämna mellanrum — c:a 1 meter — mellan varandra. Varelsernas gång verkade robotaktig, ty övre delen av kroppen, huvud och händer var hela tiden orörliga. Endast fötterna var i rörelse och gjorde mycket korta, stötiga och som det syntes mekaniska steg. Varelserna gick alldeles på vattenytan utan att förorsaka någon märkbar rörelse i vattnet.

Humanoidernas försvinnande var mycket underligt. Inom ett par sekunder var den förste helt försvunnen. De andra försvann sedan undan för undan på alldeles samma ställe.

Inga föremål syntes på sjön. Själva händelsen varade c:a 4—5 minuter. Sedan varelserna försvunnit, rodde flickorna hastigt in till stranden och blev inte kvar för att följa med vad som eventuellt hände sedan."

*

Det korta sammandraget, vars sanningsenlighet naturligtvis är omöjlig att bedöma, är skrivet av ordföranden i Interplanetisternas lokalavdelning i Lahtis, Jorma Leinonen, Puistokatu 9 A 26, SF-15100 Lahtis 10.

\$ 50.000 BELÖNING

Den amerikanska veckotidningen "The National Enquirer" utlovar 50.000 dollar (c:a 250.000 kronor) till den som kan bevisa existensen av s. k. flygande tefat. Beviset skall vara framlagt före 1 januari 1973. Det heter i tidningen att belöningen skall utbetalas till "den som först kan bevisa att ett oidentifierat flygande föremål (UFO) kommit från världsrymden och inte är ett naturligt fenomen".

I juryn sitter fem personer som är positivt intresserade av UFO-gåtan. Fyra av dem är knutna som vetenskapliga konsulter till den privata UFO-forskningsorganisationen A.P.R.O., nämligen dr. Robert Creegan, filosof; dr. James A. Harder, ingenjör; dr. Frank B. Salisbury, exobiolog; dr. R. Leo Sprinkle,

psykolog — dessutom är amerikanska flygvapnets förutvarande vetenskapliga rådgivare i UFO-frågor, dr. J. Allen Hynek, med i juryn, som alltså består av personer, väl kvalificerade att göra en objektiv bedömning av det material som kommer in till tidningen.

Vi vågar väl gissa att någon belöning aldrig kommer att utbetalas. Men för alla ufologiska optimister meddelar vi att The National Enquirer har adressen 600 South East Coast Ave., Lantana, Florida 33460, U.S.A.

SILJANSKOLAN

Siljanskolan i Tällberg är på grund av reparationer samt rektor Harald Alms önskan om ett sabbatsår stängd under sommaren 1972.

Men det blir kurser även i år. Verksamheten är tillfälligt förlagd till Västernaviks Folkhögskola i Leksand. Upplysningar kan lämnas av fru Renée Sulzbach, Sibyllegatan 77, 114 73 Stockholm; tel. 08-60 00 65.

1.7—11.7: Indisk mystik; ledare Walther Eidlitz.

11.7—21.7: Lyrikdagar; ledare Eva-Lisa Lennartsson.

21.7—31.7: Visans betydelse för nutidsmänniskan; ledare Ewert Anderson och Seth Karlsson.

3.8—11.8: Sju nobelpristagare i litteratur; ledare Artur Lundkvist.

13.8—21.8: Är Gud död? Ledare Hjalmar Sundén.

21.8—27.8: Miljö och miljövård; ledare Ewert Anderson och Torleif Dahleson.

Kurserna är öppna för alla intresserade. Tillfälle till kvällssamkväm, diskussioner, utflykter, bad m.m.

FRAMGÅNGSRIK FÖRFATTARE

Nils-Olof Jacobsons bok "Liv efter döden?" har utkommit i en dansk översättning; dessutom har utgivningsrätten sålts till Norge, Finland, Island, Tyskland, Frankrike, Holland, England och USA.

I Sverige har det tryckts en andra upplaga av den värdefulla boken. — Köp den från Sökarens postorderbokhandel!

VIA PSYKEDELIKA TILL SANNINGEN

Av Harald Bergestam

Makarna John och Louisa Aiken i San Francisco är båda läkare. Men de har lämnat praktiken och reser nu omkring i USA och talar för psykedeliska droger som ett religiöst sakrament, en väg att nå kunskap om den yttersta sanningen. De söker svar på frågorna vad människan är och vad som är meningen med hennes existens.

Dr. John Aiken är president i "Church of Awakening", Väckelsekyrkan, ett nytt samfund, vars program är att ge alla som önskar det möjlighet att få en inre upplevelse genom att inta LSD, den världsberömda både omtyckta och fruktade drogen, som bl. a. har använts för döende för att ge dem sådana psykedeliska upplevelser att deras rädsla för döden minskar (se Sökaren nr 10, 1971).

Förra året träffade jag dr. Aiken i San Francisco och gjorde en bandinspelad intervju med honom. Först frågade jag hur han blev intresserad av psykedeliska droger.

— För några år sedan, svarade han, försökte min hustru och jag finna ut vad som är livets mening samt få kännedom om vad vi kallar the spiritual path, den andliga vägen. Våra båda söners död var den egentliga orsaken till vårt sökande. Den ene drunknade i Medelhavet 1951 vid en flygolycka; den andre omkom vid olycka med en segelbåt på sjön Huron 1957. Jag tror att många människor på något sätt måste bli väckta eller skakade, innan de verkligen börjar undra vad livet har för värde. De går så upp i sitt liv och varje dags bekymmer att de inte alls tänker på detta förrän de plötsligt drabbas av någon chock. Många gånger är det en personlig tragedi som gör dem till sökare. Så var det med min hustru och mig.

— *Förlusten av sönerna gjorde att Ni började studera livsfilosofi?*

— Ja. Det första vi kom in på var det psykiska området, parapsykologi och metafysik. Och vi insåg att vi människor inte bara är fysiska kroppar. Folk med materialistisk inställning menar att vi är våra materiella kroppar och att när dessa kroppar dör, så dör också vi — som om det

inte finns någon fortsättning på livet, sedan vi förlorat vår fysiska kropp. Men en del upptäckter inom parapsykologin visar att vi inte endast är dessa kroppar utan snarare det som använder kroppen men som är av annan art och överlever den.

— I en medicinsk artikel om LSD, som jag läst, fortsätter dr. Aiken, nämner författaren att i detta på kemisk väg åstadkomna medvetande, har för många människor utvecklat sig vad som synes vara en djupare förmåga att förstå meningen med livet. Kanske hälften av dem som under goda betingelser haft en psykedelisk upplevelse, förvärvar något av denna djupare insikt.

— *Vilka är de bästa betingelserna för att få psykedeliska erfarenheter med religiös innebörd?*

— Vi tror att miljön, i vilken medlet används, är lika viktig som själva drogen. Av stor betydelse är också personlighetstypen hos den som tar medlet. En person som har en helt materialistisk uppfattning utan andra intressen än äta och dricka etc., finner troligtvis mycket litet, kanske ingenting alls, av djupare betydelse i en psykedelisk upplevelse.

— *Vilka betingelser rekommenderar Ni för ett psykedeliskt experiment?*

— Först och främst måste man ha en ledare, en person som är närvarande och som själv har erfarenhet av lyckade LSD-experiment. Man skall också tänka på omgivningen. En lämplig plats kan vara en liten stuga i vacker natur, kanske uppe i bergen eller vid stranden av en sjö, gärna med tillgång till god och för personen tilltalande musik, vanligen klassisk eller populär-klassisk musik. Men naturligtvis är personens egen förståelse, önskan och medverkan det allra viktigaste.

— *Varför skulle en liten stuga vara lämpligare än t. ex. det egna hemmet?*

— Jo, eftersom ens eget hem knyts till gamla vanemönster, som ofta kan verka negativt. Vi tror att om man inte har den idealiska omgivningen i sitt eget hem, är det

bättre att vara någon annanstans.

— *Kan Ni berätta något om Väckelsekyrkan?*

— Väckelsekyrkan är en ram inom vilken folk som är intresserade av andliga ting och vägar kan få kontakt med varandra. Vi har inga lärosatser av något slag — utom sökandet efter livsmening. Vi kallar dessa människor "the Scattered Brotherhood", d. v. s. de fåtaliga, kringspredda bröderna, eftersom det är mycket få människor på en plats, som har nått det stadium att de börjar söka efter livets mening. Vår kyrka är en lös gemenskap, vars syfte är att hjälpa människor med samma intressen att finna varandra. Den psykedeliska erfarenheten är att betrakta som ett sakrament för dem som tillhör detta brödraskap och är intresserade av drogmetoden för att uppnå Self-Realization, självförverkligande.

— *Hur går det till när en medlem av kyrkan önskar ha en psykedelisk upplevelse?*

— Han måste inkomma med en skriftlig ansökan på för ändamålet avsett formulär. Om sedan ansökan blir godkänd av kyrkans styrelse eller dess representanter, anvisas tid och plats. En ledare är närvarande, när sakramentet/drogen ges, och stannar sedan under hela den tid experimentet pågår. Detta sker för att ge hjälp med de problem som kan uppstå och utveckla den sökandes människans insikt. Ledaren arrangerar musik och annat nödvändigt som t. ex. blommor, avskildhet etc. Han är också beredd att prata om vad som helst med den som genomgår experimentet.

— *Har Väckelsekyrkan några ceremonier utöver LSD-sakramentet?*

— Nej, det har vi inte. Vi uppmanar människorna att gå den väg som de tror kan ge dem hjälp. Vi vill inte träda i stället för någon annan kyrka eller något samfund utan endast stimulera människor att växa andligen inom den ram som passar dem.

— *Vad innebär en psykedelisk "tripp"?*

— Ja, kanske det är något av känslan att "bli förälskad"... Det

ger en något obeskrivbart. Det är något som gör att man plötsligt förstår sådana intellektuella problem som man arbetat med under lång tid.

— *Kommer Gud in i bilden någonsans?*

— En reporter från Time Magazine ringde mig en gång och ställde frågan: "Det sägs att många människor under de psykedeliska experimenten tror sig se Gud. Kan Ni säga mig hur Gud ser ut?" Jag sa: "Det är ganska meningslöst att svara på detta, eftersom Gud inte är en fysisk individ som finns på Mars eller Jupiter eller någon annanstans. Gud är själva livet. Gud är medvetande. Och man kan se Gud — om man identifierar sig själv med livet man lever och inte med en personlighet genom vilken livet manifesteras." — Medvetandet självt är ett annat namn för Gud; medvetandet, så som det manifesterar sig genom en själv, är en aspekt av det Fulla Medvetandet.

— *Har psykedeliska experiment gett några insikter om livet efter döden?*

— Oh, ja! En person som fick denna fråga, skrottade högt, eftersom han tyckte saken var så komisk. *Det finns ingenting sådant som det vi kallar död!* Vi skils från denna fysiska kropp, ja. Men medvetandet uttrycker sig endast tillfälligt i denna kropp. Och medvetandet försvinner inte mer än Oceanen försvinner, när vattnet i en av dess vikar har spolats ut av tidvägen.

— *Hur kan man få ytterligare informationer om Väckelsekyrkan?*

— Genom att skriva till Church of Awakening, P. O. Box 1097, Socorro, New Mexico. U.S.A.

Anm. Red. och intervjuaren är fullt medvetna om påtalade risker med bruk av LSD, och vi uppmanar absolut ingen att pröva detta medel. Men vi tycker att det LSD-bruk i religiöst syfte som förekommer i USA, är så intressant att vi vill informera om det. LSD-anhängarna menar att riskerna med denna drog har överdrivits.

HEALING!

F. S. Lind
dipl. massör o. sjukgymnast
Klostergatan 31
Örebro
Ring för tidsbeställning
019/11 33 79. Välkomna!

REPTRICKET

Forts

sträcker han då och då ut sina händer. Vid hans högra sida står en yngling med ett frånvarande, drömskt uttryck i sina ögon. När människomängden drar sig allt närmare, ritar yogin omsorgsfullt upp en halvcirkel på lämpligt avstånd av en tolv fots radie framför sig. Till sist böjer han sig ned och tar upp det röda repets ena ände och håller ut den på armlängds avstånd. Repänden tycks stiga allt högre och högre upp, som om den drogs uppåt himlen av en osynlig kraft, och detta fortsätter tills repets andra ände befinner sig just ovanför marken. Yogin gör nu tecken åt pojken att fatta tag i repet och klättra upp i det. Detta gör den unge medhjälparen, och han når upp till repets övre ände. Därefter följer ett nytt trick, då pojken åter klättrar upp för repet och yogin tycks följa honom med en kniv mellan tänderna. Han får tag på pojken, styckar honom i bitar och tycks kasta ned bitarna på marken, där de blir ligande, skälvande i smutsen. Magikern klättrar sedan ned för repet, sätter ihop pojkens delar och skickar sedan upp honom till toppen av repet igen, där han och repet tycks försvinna i tomma intet."

Dr. Cannon skriver att det inte finns någon anledning tro att ett sådant här trick endast är begränsat till uppvisningar med ett rep. Vilken omöjlig händelse som helst kan göras "synlig".

Källa: En artikel i »Parapsychology Review» nr 6, 1971, av Mordecai M. Merker: »Telepathy: A Lawyer's Analysis of the Indian Rope Trick».

SPIRITUALISTISK LITTERATUR

Begär vår boklista!

BOKFÖRLAGET EXCELSIOR

Box 5314

102 46 Stockholm 5

Vill Ni ha information om elixiret, den 250-åriga "Haarlemer healing oil", skriv till

Harald Schubert

S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm

BUDDHISTISK MAN

Forts

tionen.

En gång träffade Erling en indisk yogi, som hälsade honom med orden: "Se, här har vi ju en irländsk pater!" Yogin kunde "se" Erlings tidigare inkarnation — den som enligt kammars lagar gett upphov till den nuvarande gestalten — och han omtalade att Erling varit en ivrig missionär för den kristna, katolska, tron. Det är därför som han nu, som bekännare av en annan religion, så ofta själv råkar ut för kristna missionärer... (Att denne yogi "visste" en del om honom som han normalt inte hade kunnat veta, synes uppenbart.)

*

Det händer att kristna med höga tankar om den egna tron och en låg värdering av andra religioner betecknar människors anslutning till "främmande" religioner som "svärmeri". Men det är säkert fråga om något helt annat. Icke-kristna religioners dragning på personer i kristen miljö måste ses mot bakgrund av svagheter i den kristna tron, bl. a. svårigheten att förena de kristna trossatserna med nutida vetande och intellektuellt tänkande.

Man kan fråga sig hur många buddhister vi skulle ha i vårt land om buddhismen (och andra "främmande" religioner) hade en med kristendomen likvärdig ställning i skolundervisning och massmedia. Skulle då inte Buddhas lära framstå som ett starkt alternativ för många av dem som saknar förmåga att godta de kristna lärosatserna?

GEORGII von WELLING:s alkemistiska tyska upplaga från år 1784 av

OPUS MAGO-CABBALISTICUM ET THEOSOPHICUM

i faksimil.

Inbunden. Pris kr. 150:— + moms.

HERMES TRISMEGIST

Alkemistisk tysk handskrift från år 1782 i faksimil försedd med modern textstil, omfattar framställning av "Stein der Weisen". 140 sidor A-4.

Pris kr. 95:— + moms.

AB G WENDELHOLM

Box 140 69, 104 40 Stockholm.

Professor Torbern Laurent:

I en artikel i Sökaren nr 1, 1972, kommenterar Sune Stigsjö min i Vecko-Journalen nr 47, 1949, och Årsbok för kristen humanism 1969 redovisade erfarenheter av parapsykologiska experiment. Han jämför de båda redovisningarna, som publicerats med 20 års mellantid, och menar sig därvid finna, att jag gjort mig skyldig till en motsägelse. Så är emellertid ingalunda fallet. Vid de första experimenten, redovisade 1949, deltog jag endast såsom en i parapsykologi oerfaren passiv åskådare. Jag yttrar ju följande vid intervjun i Vecko-Journalen: "Ehuru ingenjör Jönssons experiment är de mest egendomliga jag hittills bevittnat, känner jag mig ej mogen att ta ga ställning till dem. För att kunna göra detta fordras ingående systematiska undersökningar av de parapsykologiska fenomenen efter strängt vetenskapliga principer, och detta är en krävande uppgift, som fordrar både tid och pengar."

1949 uttalade jag alltså ingen bestämd uppfattning. 20 år senare hade jag hunnit vinna nya erfarenheter och synpunkter på parapsykologin, vilka påkallat en omprövning av min ursprungliga inställning.

De fortsatta parapsykologiska experimenten gav mig anledning förmoda, att suggestion och hypnos spelar en betydligt större roll i experimenten än vad jag först antog, och att människan, inte minst jag själv, fördenskull är opålitlig såsom kontrollant under pågående seanser. Det var då som jag fick uppslaget att bygga en s. k. "robotsekreterare", vilken ledde experimenten och registrerade resultaten automatiskt och givetvis var oemottaglig för suggestion och hypnos. Skulle vi med robotsekreteraren kunna visa fram ett positivt resultat, vore det en stark indikation på existensen av äkta parapsykologiska fenomen. Men trots ihärdiga och tålamods-

provande försök lyckades vi aldrig med detta.

Det är vetenskapligt bevisat, att en människa kan påverkas av suggestion och hypnos så att hon upplever något, som inte svarar mot den omgivande verkligheten. Detta beror på att de organ i hjärnan, som bildar upplevelserna, under vissa förhållanden ej arbetar normalt, t. ex. vid alkohol- eller narkotikamissbruk. Ett annat exempel på anormalitet är den s. k. "männskliga faktorn", som i trafiken dagligen skördar människoliv. Ett som det synes mig avgörande skäl för att anta att de parapsykologiska fenomenen är illusioner åstadkomna med suggestion och hypnos är, att man då inte kommer i konflikt med naturlagarna.

Det är fortfarande min mening att de s. k. parapsykologiska fenomenen är utomordentligt intressanta och därför bör göras till föremål för djuplodande forskning, gärna under ledning av en docent, men sådan forskning bör åtminstone till att börja med använda sig av arbetshypoteser, som inte strider mot de kända naturlagarna. Det är ju exempelvis ingen vettig människa i våra dagar som vill syssla med perpetuum mobile.

Jag förstår mycket väl, att många "sökare" av livets mening hoppas på att parapsykologin skall ge dem önskad klarhet. Sannolikt blir då parapsykologin endast en stor besvikelse för dem. I stället vill jag rikta uppmärksamheten på den utomordentligt intressanta pågående ärfthlighetsforskningen inklusive dess biokemiska aspekt. Om man med personlighet menar människans nedärvda drifts- och viljeliv, vilka formar tillvaron för oss alla, kanske man kommer att finna ett slags odödliga personligheter, som driver fram mänsklighetens utveckling.

Kommentar:

Professor Laurent fick alltså inga positiva resultat när »robotsekreteraren» användes. Och det fick han inte heller, som framgår av Sökarens referat i nr 9, 1971, när han skrev ned och fotograferade Jönssons kortgissning och därefter jämförde detta med det verkliga kortet, som Jönsson gissat på.

Laurents mening är att de uteblivna positiva resultaten starkt talar för att suggestion eller hypnos har förekommit och förvänt synen på experimentörerna.

Det bör här erinras om att det är ett i den parapsykologiska litteraturen mycket omdiskuterat förhållande att fenomenen har en tendens att krympa ihop ju mer noggranna säkerhetsåtgärder som vidtas. Naturligtvis kan det då synas närliggande att säga: »Alltså finns det inga äkta fenomen.» Men den slutsatsen är diskutabel. De uteblivna resultaten kan möjligen bero på störande inflytande på »mediets» psyke i samband med användning av testapparater.

Ett bevis för att suggestionshypotesen är den rätta kunde ernås, om man i hemlighet fotograferade eller filmade en »seans» med kortgissning (av Jönsson) och kunde konstatera att i fall, där mediet påstår att ett kort är t. ex. spaderknekt och där experimentdeltagarna medger detta, det likväl visar sig vid kontroll av filmen att kortet var ett annat! Till dess experiment av den typen har gjorts, kan man, såvitt jag vet, inte finna ett riktigt stöd för suggestions- och hypnosteorin.

Men Olle Jönssons prestationer skulle kanske kunna bero på massuggestion. Jämför med artikeln om det indiska reptricket i detta nummer!

SM

Kommentar till kommentar:

Av artikeln »Det indiska reptricket» framgår hur kraftigt människan kan påverkas av suggestion och hypnos, vilka enligt vetenskapens mening kan utföras med enbart våra fem sinnen. Begrunda detta!

TL

"DEN YTTERSTA SANNINGEN"

Av Anna-Greta Ångström

"Såsom i ett skepp färdades jag in emot Sanningens ljus, och Sanningen tog mig och förde mig över stupen och avgrunderna, skyddade mig mot klipporna och vågorna och blev för mig en frälsningens tillflyktsort."

Ur Solomons Oden

Var och en som skapat sig en andlig föreställningsvärld enligt sin egen våglängd och efter sina egna förutsättningar frestas lätt att beteckna den som Sanningen, den enda Sanningen.

Inom konstvärlden kan konstnärer anklaga varandra för att inte veta vad konst är. En liknande inställning möter vi ofta på det religiösa området, då människor betraktar sin lära som den enda sanna och kallar allt annat villoläror. De kan göra stora uppoffringar för att "rädda" sina medmänniskor och föra dem till den, som de tänker, enda sanna läran. De arbetar i förvisning om att de tjänar Guds Sak. Dock, ju mer vi når till djupet av vår egen religion, desto toleranter blir vi och desto mindre blir vi böjda att framföra någon kategorisk åsikt om vad som är sant. Vi börjar förstå att det som för den ene är ett sant uttryck för en religiös idé, inte kan betraktas så av den andre.

De stora upplysta själarna, de som bragt ett "gudomligt" budskap till mänskligheten, har alla druckit sanning ur samma källa, men deras förkunnselse har färgats av deras egen personlighet, det folks behov som de vänt sig till och dess förmåga att förstå. I den enes förkunnselse har kärleken varit förhärskande, i den andres lagen o. s. v. Och på grund av människors begär att hävda sig och sin uppfattning av lärans innehåll har mycken ofrid skapats inte bara mellan skilda religioner utan även inom religionerna och samfundet.

Men de verkligt visa, de andligt utvecklade, har kunnat möta varandra utan att bindas av de trånga gränser som skapats av de ortodoxa. Ju närmare de kommit all sannings källa, desto obetydligare har skiljaktigheterna förefallit dem.

Sufismen, som är en kärlekens och visdomens religion, verkar för att skapa förståelse och respekt mellan anhängarna av skilda trosföreställningar och för att människor genom utbyte av tankar och idéer må mötas i sitt sökande efter sanningen, berikas av varandras synpunkter och lära sig ödmjukhet. Vi kan aldrig säga att vi funnit den yttersta sanningen, ty den är ett mysterium och låter sig inte fångas med vardagens ord. Men den poetiska framställningen, sagan och dikten kan, utan att göra anspråk på det, öppna våra ögon för något väsentligt.

Inayat Khan säger: "Sanningen är en gudomlig arvedel nedlagd på djupet i varje människosjäl. När människan kommer i beröring med den yttersta sanningen, finner hon att det inte finns någonting som inte är inom henne själv. Andligt uppnående är att bli medveten om den Fullkomliga Ene, som formas i hjärtat. Själens, på sin väg framåt, når ett plan där den utbrister: 'Jag är sanningen.'" Och vi har några ord av Tagore med samma innebörd: "Detta är det slutliga målet för människan att finna den Ene boende inom sig; det är hennes Sanning, hennes själ; nyckeln med vilken hon öppnar vägen till det andliga livet, till himmelriket. Våra stora andliga inspirerare är de som uppenbarar den sanna meningen med själen genom att ge upp allt själviskt i kärlek till mänskligheten. De lever själens liv, inte självets, uppenbarande för oss mänsklighetens yttersta sanning." Och han talar om pilgrimerna "som ständigt vidgar sitt medvetande, ständigt söker högre och högre enhet, ständigt närmar sig den enda centrala Sanningen". Konstnären och mystikern Carl Kylberg skriver i sin dagbok: "Sanningen speglas ini mig, i själen. Hur

skulle jag kunna veta ditt namn, du rena flöde. Avtäck i djupet av min själ din egen bild... Eviga liv, tala du själv, skriv du själv och måla dina egna uttryck genom mig." Och han uppmanar sig själv att inte gå i vägen för livet.

Inayat Khan talar om hur man på meditationens väg genom stillhet, ödmjukhet, koncentration och kontemplation, genom tacksamhet och bön skall bli varse sanningens spegelbild i sitt eget inre, och han säger: "Sanningen förvärvas inte, den upptäcks." Detta är dock inte en uppmaning till bekvämlighet. Han lär att det första steget på vägen är att leva "ett sant liv". Han förnekar inte heller den stora betydelsen av vetenskaplig forskning och samlandet av fakta som leder till värdefull kunskap. Varje ny upptäckt vidgar medvetandet och kastar sitt ljus framåt i tiden. Varje avtäckande av en sanning som varit fördold, ger en känsla av lycka. Känslan av närkontakt med en högre verklighet och själens upplevelse av sanningen om de gudomliga krafter som verkar inom oss, har besjungs av Tegnér:

"Ack, varje gång en högre tankes blix
slår ner i själen och förskingrar
mörkret,
var gång en känsla mera ren och djup
än vardagslivet och dess små bekymmer
ditt hjärta vidgar, och du känner vingar
som lyfta dig från jorden...
— då känner du, det är HANS kraft som bär dig,
då är hans Ande över dig, är när dig,
du ser hans härlighet, du hör hans röst
väl icke utifrån, men inom i ditt bröst."

OLOF THORBORG:

(1894 — 1972)

BÖN

Låt mig mogna, innan jag skördas,
Giv mig ljus på min famlande färd,
Att förädlad jag må återbördas
Till mitt hem i det andligas värld.

EN ROS PÅ EN GRAV

En ros i sin fulländade skönhet är ett uttryck för den drift till fullkomnad, som genomgår hela naturen, och som vägleder utvecklingen hos alla livsformer. Rosen liksom allt annat skönt och fulländat i vår värld talar sitt tysta språk om makten bakom materiens manifestationer, om gudomlig skaparglädje och om tillvarons mål och mening.

Vid en grav gav en ros sitt budskap till den i tunga tankar försjunkne besökaren:

Vart tog ni vägen, var blev ni av,
ni, som bar namnen på världen?
Blev slutet på visan en grästäckt grav,
Var slutmålet kyrkogården?

Som stjärnskott ni brann i evig natt,
natten, som famnar oss alla. —
Förklingade ekon av ord och skratt,
de välkända rösterna kalla.

Fåfångligheters fåfånglighet
är allting här hos de döda.
Och gravarna tiger. — Förgänglighet
är mitt, ja, är allas öde.

Men ros, som lyser mot grå granit,
i skönhet mig budskap bringar:
— Förblindade dåre, se hit, se hit!
Se hit och din själ får vingar!

Se Skaparens hand, se tyst symbol
för kärlekens verk i tingen. —
Fulländning heter din vandrings mål,
Förintelse väntar ingen.

DET ÄR DU

En svårt invalidiserad ung kvinna hade förlorat sin mor, hennes enda verkliga stöd i livet, och till vilken hon känslomässigt sedan tidigaste barndom varit starkt bunden. Djupt deprimerad började hon tvivla på att det fanns en barmhärtig gud och en mening med livet, och i förtvivlan bad hon en natt om ett tecken på att inte allt var en hemsk mardröm.

— Då, berättade hon, rullades det inför hennes ögon i uppvaknandets ögonblick upp en lång, underbart skön gudshymn, av vilken hon dock icke till vakentillståndet fick med sig mera än de två inledande raderna:

Det är vårvind över vikens vackra vatten,
Det är DU, som spelar dess musik.

Den unga kvinnan hade aldrig ägnat sig åt eller särskilt intresserat sig för dikt och var egentligen helt främmande för diktens väsen. Vaken skulle hon alls inte ur egen fatatur kunna hämta ens dessa två rader. Detta är hon fullt övertygad om.

Fångad av dessa raders klangskönhet sökte jag en gång, årtal efter det jag hört dem, åstadkomma en fortsättning. Jag är medveten om, att denna min fortsättning icke kommer nära originalets fullkomning, men den kanske ger något av dess andemening. Detta var min avsikt och är min ursäkt.

Det är vårvind över vikens vackra vatten,
Det är DU, som spelar dess musik,
och när ljusen tänds i stilla stjärnenatten
speglar DU ditt anlet i min vik.

DU är gyllne flamman under aftonglöden,
gryningselden över dagens rand,
DU i nattens sköte tänder ljusets flöden,
DU är stjärnans sken och solens brand.

DU är allting! DU är allt jag ser och anar,
själva Livet är din andedräkt.
Bortom ändlösheten flyga dina svanar,
evighet är blott din morgonväkt.

DU, min längtans mål och livets höga mening,
hoppets ljusa stämma i min själ:
Mänskobarn, en gång du vinna skall förening
med din Skapare, din Gud, likväl.

VARA VÄN MED NATURANDARNA

Av Agne Windmark

I nr 8, 1971, av Sökaren säger folklivsforskaren Carl-Herman Tillhagen i en intervju att han träffat "otaliga människor som berättat om möten med tomten, skogsrådet och liknande". Ändå konstaterar han kallt att "de existerar nog bara i folks inbillning". Jag har svårt att förstå denna inställning — den strider mot såväl mitt förstånd som min personliga erfarenhet.

En sommarkväll satt jag samman med en god vän och rastade efter en cykeltur på strandbrinken av Dalälven, där den flyter genom Mora, helt nära älvbron. Det var en stilla kväll i skymningen, med månblick över vattenytan. Över det tusenåriga badstället på andra sidan älven steg en dimridå sakta upp. Här går en bred sandbank ut bara ett par decimeter under ytan, en idealisk plats för barn att bada på. Och — tänkte jag just då — en underbar plats för älvalek och -dans. Jag kopplade av de yttre sinnena och försjönk i stillhet — men såg inget. Då tänkte jag på ett tillfälle några år tidigare, när jag sett en underbar älvdans på en sankt belägen skogsäng i Småland. Flickan vid min sida den gången var skogstagen och nära vän med naturandarna. Hon såg tydligt älvdansens och undrade över att inte jag såg den. — Håll min hand, sa hon, så ser du den nog! Jag gjorde så, och se hela det skimrande sagospelet stod i all sin oförlikneliga skönhet för mina ögon! Älvdans, detta skira, ljuvliga skådespel, som våra förfäder genom många generationer har upplevt i sällsamma, finstämda ögonblick, en inspiration i vardagens möda och kamp, en ordlös belöning efter dagens svett, när blodet sjungit genom ådrorna i vilans och naturskönhetens stund. Hur underbart hade jag inte upplevt det den gången — och om jag tänkte på henne, skulle jag kanske få se det även nu!

Och se, ut ur de ringlande dimbankarna över det urgamla badstället började sällsamma figurer lösgöra sig! Men det blev inte några älvor med deras spröda lemmar, skira slöjor och magiska dans. Det blev efterhand en stor cirkel av små,

Artikelförfattaren

människoliknande väsen, magnifikt formade kvinnor och män med barn mellan sig, och alla höll de varandra i hand. De doppade sig taktfast i det låga strandvattnet och hoppade upp i en glättig frustande ring med stänkvattnet blänkande omkring sig! Det var en underbar, ljuvlig tavla — en bild av ursprunglig livsglädje, som om all den frustande frihet och glädje som genom århundradenas gång omsatts av slitstarkt och arbetsamt dalfolk på den här platsen, plötsligt beskrevs av en flödande Zorn-pensel från den andra sidan.

Dammvakten och nissarna

Min vän dammvakten Bälter uppe vid Indsjön, en halvmil norr om fäbodvallen Kansbol, där jag bodde i sju år, var väl förtrogen med alla slags naturandar, och det var ett nöje att höra honom berätta om dem. Aldrig någonsin behövde han sätta klockan på väckning för att vara säker om att hinna öppna dammluckorna mot Indån när vårfloden kom dånande. Hans tomtévänner var alltid framme och väckte honom i rätt tid genom att försiktigt rycka honom i byxbenet, där han låg färdigklädd på sin brits i dammvaktstugan! Detta var åtminstone vad han själv berättade.

Bälter ansågs nog litet "konstig" nere på bygden, men det fanns ingen större djurvän än han och

knappast någon större människovän heller, såvitt jag vet, i de trakterna. Och han var just en sådan slags människa som man kan tänka håller sig väl med naturväsendena och får deras förtroende.

Engelsman möter naturväsen

Förra året kom på förlaget Parthenon i Helsingborg ut en liten bok om naturandar. Författarens namn är R. Ogilvie Crombie; han har, för att citera bokens baksidestext, "studerat fysik, kemi och matematik vid universitetet i Edinburgh" och "är en tränad, objektiv iakttagare med ett gott minne och utan fallenhet för överdrifter". Det engelska originalet har titeln "The nature spirits"; svensk titel: "Pan och naturandarna". Mr. Crombie beskriver flera märkliga möten med betagande naturväsen, bl. a. naturguden Pan själv (!) i Edinburghs parker och annorstädes i England.

Den som är skeptisk till existensen av vanligtvis osynliga naturväsen fortsätter väl att vara det efter läsningen av denna skrift. Men för den som tror på deras förekomst, tycker om naturandarna och vill leva i god och glad gemenskap med dem är det en högst förtjusande liten bok.

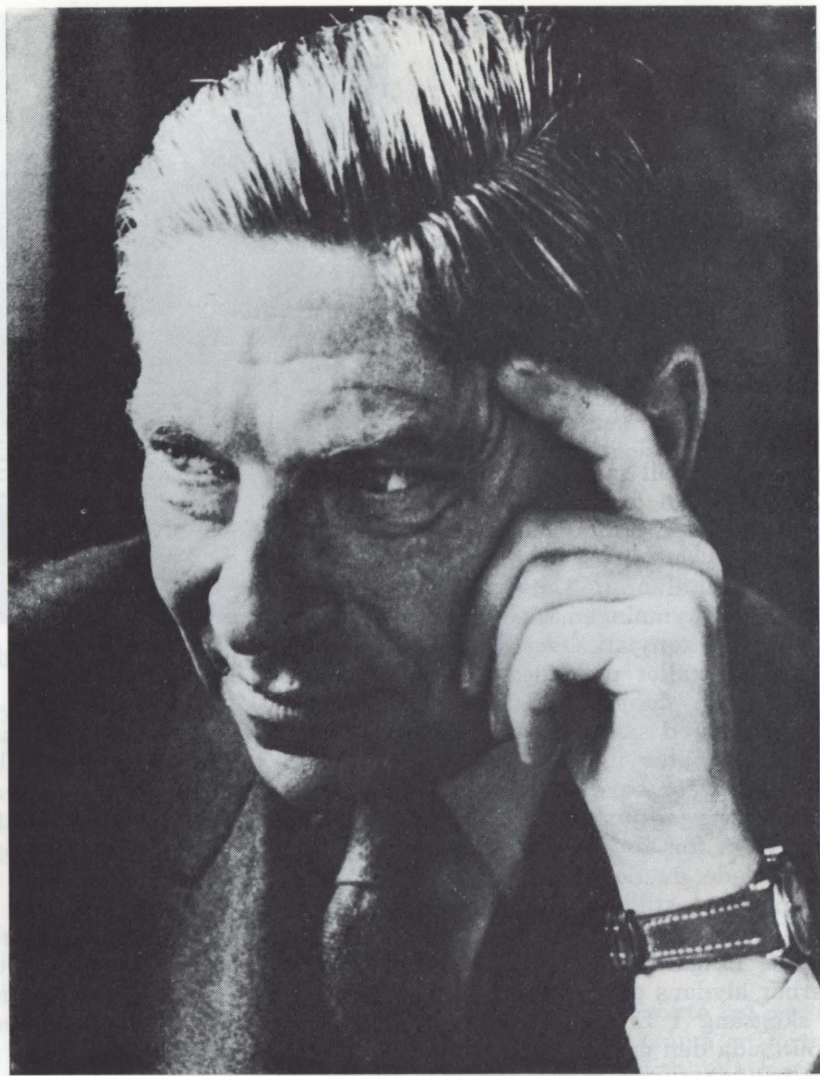
För min del är jag övertygad om att naturväsendena — feer, älvor,

Forts på sid 22

"De otänkbara fenomen som kallas extra-sensorisk perception (telepati, klärvoajans, prekognition m. m., förk. ESP) ter sig något mindre orimliga i ljuset av de otänkbara påståendena i den moderna fysiken."

Citatet anger temat för Arthur Koestlers senaste bok "The Roots of Coincidence" (svåröversatt, närmast: Slumpens rötter). Boken har 129 sidor text (plus en efterskrift av Renée Haynes) litteraturförteckning och register, är utgiven av Hutchinson, London, och kostar inbunden 2 pund.

Jag känner inte närmare till Koestlers tidigare produktion, men han har skrivit såväl skönlitteratur som vetenskapsjournalistik och på senare år framför allt essäer. Han tycks besitta en ovanlig vetenskaplig allmänbildning. Här rör han sig lika hemvant i två vitt skilda områden av vetenskaplig forskning mellan vilka han finner en förbluffande släktskap, nämligen atomfysik och parapsykologi. Första kapitlet ger en översikt över den experimentella parapsykologin. Nästa kapitel, som kan översättas "den perversa fysiken", är fyllt med förbluffande begrepp som hål i tomma intet, partiklar med negativ massa, andra partiklar som rör sig bakåt i tiden. "Självklart är den negativa massan obegriplig för oss. Om något alls kan sägas om en partikel av det slaget, så är det att om man försöker knuffa den framåt, rör den sig bakåt, om man blåser på den, sug den in i ens lunga..." I den nutida atom- och kvantfysiken har de vanliga föreställningarna om tid, rum, materia och orsakssammanhang ingen tillämpning. Den gamla skolboks-föreställningen om atomen som ett solsystem i miniatyr, där elektroner likt planeter stillsamt kretsar runt en massiv kärna, är sedan länge hopplöst föråldrad. En av kvantfysikens storheter, Heisenberg, betonar att "atomen är inte kroppar (things) ... När vi kommer ned på atomens nivå existerar den objektiva världen i tid och rum inte längre, och den teoretiska fysikens matematiska symboler hännyftar bara på möjligheter, inte på fakta." Om denna forsknings följd för världsuppfattningen säger en annan fysiker, James Jeans, att "universum börjar likna en stor tanke mer än en stor maskin".

Arthur Koestler

C. G. Jung, psykoanalytikern, hade en ung kvinna i behandling. Vid en kritisk tidpunkt i analysen hade hon en dröm där någon gav henne en gyllene skarabé (en egyptisk skalbagge). Medan hon berättade drömmen för Jung kom en skalbagge flygande och slog mot fönsterrutan. Det var en *Cetonia aurata*, enligt Jung "den närmaste analogin till en gyllene skarabé som finns på våra breddgrader". Denna och liknande händelser ledde Jung till att utveckla hypotesen om *synkronicitet* som förklaring på sammanträffande av händelser, som förefaller stå i ett meningsfullt samband men där man inte kan finna någon kausalitet (orsaksförklaring). Koestler ägnar hypotesen ett kritiskt kapitel och anser den vara en modern variant av den gamla tron på "alla

tings fundamentala enhet", något som går utöver mekanistiska orsaksbegrepp. "Det dominerande begreppet är Enhet i Mångfald — allt är Ett och Ett är allt." Jungs synkronicitetsbegrepp är enligt Koestler ett misslyckat försök att förklara en icke-kausal princip i pseudokausala termer — ungefär som när teologer utgår från att Guds sinne överstiger mänskligt förstånd och sedan vill förklara hur Guds sinne fungerar. Men uppfattningen om alltings enhet är inte bara en filosofisk tradition. Också den naturvetenskapliga utvecklingen, inte minst inom fysiken, antyder ett universum där allting verkligen hänger samman. Samtidigt specialiseras vetenskaperna alltmer. Med andra ord — differentiering och integrering följs åt.

Samma dualism ser Koestler i de

levande väsendenas utveckling:

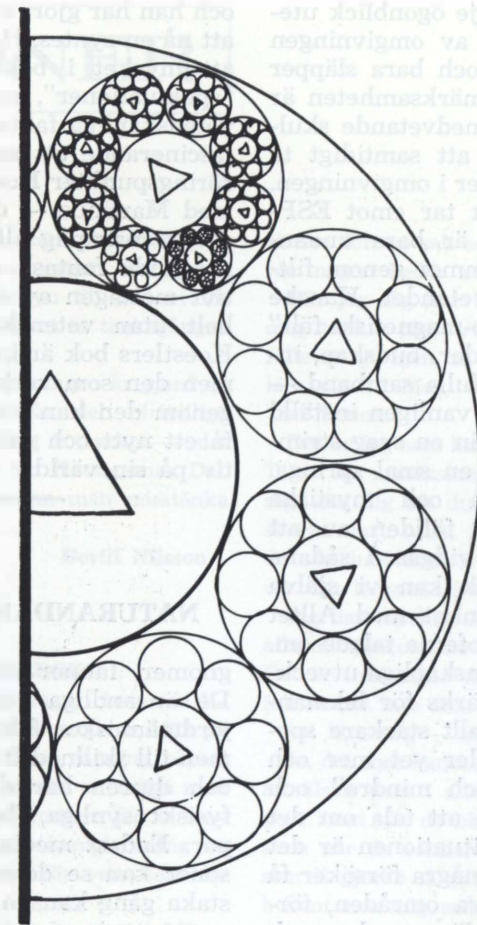
"I det växande fostret grenar successiva cellgenerationer ut sig i olika vävnader, som sedan integreras till organ. Varje organ har den dubbla egenskapen att vara en underordnad del och samtidigt ett autonomt helt, som fortsätter fungera även transplanterat till en annan värdorganism. Individens själv är en organisk helhet, men samtidigt en del av sin familj eller stam. Varje social grupp har återigen kännetecknen på ett sammanhängande helt, men också på en beroende del inom samhället eller nationen. Delar och helheter i absolut mening finns ingestans. Den levande organismen, liksom den sociala organismen är inte hopsatt av småbitar; de är hierarkiskt ordnade system av underhelheter som innehåller underhelheter av lägre ordning."

Koestlers beskrivning kan förträffligt illustreras med en symbol av Martinus, *Livsenhetsprincipen* (se fig.). Varje cirkel med triangel i mitten symboliserar en "underhelhet" eller livsenhet. Den är uppbyggd av andra mindre, och ingår själv i andra större. Triangeln symboliserar den ordnande principen, det jag som binder samman delarna till en helhet och tar dem i sin tjänst.

Dessa livsenheter är enligt Koestler väsen med Janus-ansikten. De visar både de oberoende egenskaperna hos helheter och de beroende egenskaperna hos delar. Varje livsenhet har en tendens att hävda sig själv, men samtidigt inskränks och modifieras dess aktiviteter från högre nivåer i hierarkin. Detta gäller för alla levande system — cellerna i kroppen och individerna i samhället. Om den självhävdande tendensen blir för stark uppstår anarki, och om den kontrollerande tendensen från helheten blir för stark uppstår diktatur, där delarna förlorar sin individualitet. (Insektssamhälle är exempel på sådan diktatur, där individerna endast har berättigande som tjänare åt samhället. Detta visas dramatiskt i den aktuella dokumentärfilmen "The Hellstrom Chronicle".)

Samma princip råder i den "livlösa" naturen. Elementarpartiklarna har dual natur — de kan än bete sig som partiklar, små, kompakta enheter, än som vågfunktioner i "det nirvana-liknande psi-fältet".

Enligt en av de klassiska "naturlagarna", termodynamikens andra huvudsats, kan universum liknas vid en klocka som kommer att stan-

Livsenhetsprincipen. Förenklat utsnitt av Martinus symbol.

na när fjädern blivit slak. All energi skulle nämligen "rinna ut" och försvinna i gasmolekylernas slumpmässiga rörelser. Utvecklingen skulle alltså gå mot nedbrytning och slumpmässighet. Men i de levande väsendenas utveckling tycks riktningen vara tvärtom, mot ökad ordning och organisation. Ju längre väsendena utvecklas, desto mer komplicerat blir deras beteende, desto bättre kan de behärska omgivningen. Denna tendens mot ökande ordning, den integrativa tendensen, ser Koestler närmast som en naturlag, lika väsentlig som de enskilda individernas självhävdande.

"Den integrativa förmågan hos levande vävnader kan synas helt magisk... Om en levande sötvat-tenpolyp krossas till en oformlig massa, passeras genom ett fint filter och hålls i vatten, så samlas massan snart i flata flak, rullar sedan ihop sig i klumpar som slutar som fullgångna individer, med normala munnar, tentakler och så vidare."

Vissa amöbor, som normalt lever en och en, har en närmast otrolig förmåga att i nödsituationer organisera sig i vad som liknar "organis-

mer", sammansatta av en halvmiljon individer som förefaller bokstavligt talat besatta av en "gruppsjäl".

Också hos människan finns dessa motsatta tendenser. Aggressivitet, tävlan, ambition är exempel på självhävdelsen. Identifiering med familjen, gruppen, samhället är exempel på den integrativa tendensen. Men den kan också visa sig som en önskan att underkasta sig något som överskrider individens gränser och som är större än samhället — konst, religion, mystik. Den kategori upplevelser och känslor som kan härledas från den integrativa tendensen kallar Koestler själv-överskridande eller transcendent (self-transcending emotions). "De kan vara glada eller sorgsna, tragiska eller lyriska, deras gemensamma kännetecken är upplevelsen av integrerande deltagande i en erfarenhet som överskrider jagets gränser."

ESP kan då ses som "den högsta manifestationen av den integrativa potentialen hos levande vävnad — vilken hos människan typiskt följs av en självöverskridande känsla".

Ur ett annat perspektiv kan människans hjärna ses som ett system

av filter, som i varje ögonblick utestänger det mesta av omgivningen från medvetandet och bara släpper fram det som uppmärksamheten är inriktad på. Vårt medvetande skulle inte orka med allt samtidigt ta emot allt som händer i omgivningen. Vi kanske ständigt tar emot ESP-signalerna, men det är bara undantagsvis som de kommer genom filtren och når medvetandet. Kanske vi lever i ett "psyko-magnetiskt fält" som är fullt av bilder, budskap, intryck och meningsfulla samband — men vår hjärna är vanligen inställd på att bara släppa in en svag strimma av det, genom en smal springa. ESP, psykedeliska och mystiska upplevelser är då följden av att springan tillfälligt vidgas. I sådana benådade ögonblick kan vi själva få uppleva den Enhet med Alltet som de gamla filosoferna talade om.

Den snabba vetenskapliga utvecklingen i vår tid märks för lekmanen mest som en allt starkare specialisering. "Allt fler vet mer och mer om mindre och mindre", och de får allt svårare att tala om det för andra. I den situationen är det livsnödvändigt att några försöker få överblick över flera områden, försöker se vad som förenar dem och nå fram till en syntes. Det kräver fantasi och frimodighet. Koestler har uppenbarligen dessa egenskaper,

och han har gjort ett verkligt försök att nå en syntes. Han medger villigt att mycket i bokens sista del är "spekulationer", men grundade på vetenskapliga fakta. För mig är det fascinerande att se hur många beröringspunkter Koestlers syntes har med Martinus — den ena en frukt av vetenskaplig allmänbildning och skapande fantasi, den andra intuitivt mottagen av en ung människa helt utan vetenskaplig beläsenhet. Koestlers bok är inte precis lättläst, men den som verkligen arbetar sig genom den kan som lön för mödan få ett nytt och spännande perspektiv på sin värld.

NATURANDARNA Forts

gnomer, fauner m.m. — existerar. De är andliga väsen — vilket vi jordmänniskor faktiskt också är — men till skillnad från oss människor och djuren har de inte iklätt sig fysiskt synliga, "materiella" kroppar. Endast medialt begåvade personer kan se dem. Fast någon enstaka gång kanske vi vanliga dödliga i ett inspirerat ögonblick kan uppfatta dem genom "det sjätte sinnet", "det tredje ögat" eller vad vi vill kalla det.

KONTAKT

49-årig liten, smärt, bildad och varm-hjärtad utländska söker ensligt hem i syd-svensk skogsbygd, där hon får tillfälle att sköta om djur i naturlig miljö. Mitt livsmål: ett hem för övergivna och sjuka djur.

Svar till »St. Franciscus», Sökaren f.v.b.

*

Ungdomlig, sympatisk och gladlynt medelålders herre med stort intresse för UFOs, ockultism, naturläkekonst, konst, musik, språk och resor önskar brevväxla med damer och herrar.

Svar till »Våg», Sökaren f.v.b.

*

23-årig kille önskar kontakt med en flicka som söker det ovanliga i tillvaron. Intressen: parapsykologi, meditation, vegetarianism, levnadsteknik, UFOs m. m., kort sagt allt som hör Nya Tiden till.

Svar till »En som söker och fortfarande hoppas», Sökaren f.v.b.

GÅVOR

Bertil Jonasson, Ryd, 6:—; Karl Österholm, Falun, 4:75; Ida Goldschmidt, Stockholm, 6:—; F. Barck, Nacka, 6:—; Valborg Lidgren, Umeå, 10:—; anonym 100:—; Johan Waldén, Simlångsdalen, 300:—; Anders Dahl, Stockholm, 16:50. Summa kronor 449:25.

Hjärtligt tack! SM

Ett märkligt vittnesbörd!

EN STOR MANS VÄG

Boken som från den eviga världen är dikterad av den kände pastorn och redaktören GUSTAV LEONARD LINDQUIST, Göteborg.

Han har efter sin bortgång tagit kontakt med en vän och genom automatisk skrift givit ett budskap — en kärleksfull vädjan till Dig att tänka över ditt liv. Budskapen hör till de under Gud gör i vår tid och bevisar, att det finns kärlekens broar mellan Andens värld och vår egen — det ger bevis för Guds uppsökande kärlek. Utgivare Gunhild Gerdin, Åmål.

185 sidor. Pris kr. 23:50 inkl. moms. FINNS I BOKHANDELN. Kan även rekvideras från

FÖRLAG COLUMBA

662 00 Åmål

genom inbetalning på postg. 34 13 23-4. V. g. skriv tydligt — tack! Sändes portofritt.

BOKRECENSIONER

PÅ JAKT EFTER DET OFÖRKLARLIGA

Allt fler tekniker och andra forskare protesterar mot de gamla primitivistiska och mytologiska tolkningarna av forntida texter och fynd. De menar att dessa innehåller och tyder på ett tekniskt kunnande jämförbart med vårt eget. Några vill som Erich von Däniken hävda att jorden fått besök från andra planeter, andra är mer benägna att tro att de tidigare kulturen varit av jordiskt ursprung men gått under i världsomfattande katastrofer.

Har ni hört talas om att det fanns tre-stegsraketer i Europa på 1500-talet? Att det finns sällsamma maskiner med skovelblad på hällristningar i Mexiko? Att Cheops pyramiden laddar upp kraft som koncentreras och sänds ut i toppen? Det kan man läsa i boken »På jakt efter det oförklarliga» av Robert Charroux (Berghs förlag, ca-pris 35 kr).

Boken kanske inte innehåller några sensationella nyheter för dem som läst Henry Kjellsons arbeten »Forntidens teknik» och »Försvunnen teknik» (tyvärr slutsålda från förlaget). I »Gåttfulla platser» av Daniel Cohen, som utkom för ett par år sedan (Rabén & Sjögren, ca 30 kr) kunde man också hämta uppgifter om de försvunna kontinenterna Atlantis och Lemurien samt de märkliga Stonehenge, Påskön, Zimbabwe och det mystiska El Dorado, fast inte så fantasieggande.

Efter att tidigare alltid ha tolkats av språkforskare med religiös och humanistisk inriktning, börjar de gamla texterna nu granskas på nytt. Och nu är man inte längre säker på att vi är unika i universum och att det inte funnits tekniska kulturer på jorden förr. Med kännedom om modern teknik framstår många av de svårförståeliga ställena i bibeln m. fl. urkunder i ny dager — det kan mycket väl röra sig om tekniska beskrivningar och realiteter och behöver inte enbart vara myter och sagor. I någon mån är det vår materialistiska tid som återspeglar sig i dessa nytolkningar. Kritiken mot arkeologerna är kanske inte så allvarlig i alla detaljer men som helhet är den stark. Fornforskarna kan få ompröva sin tidigare enhälliga uppfattning om våra förfäders primitivitet. Nu hopas tecknen på högkulturer och guldåldrar som föregått vår sentida utveckling!

Charroux har flera ovanliga idéer, bland de mest udda den att reinkarnationsupplevelser skulle bero på prägling i kromosomerna, och han stöder detta på att efterkommande till de överlevande från Ti-

tanic-katastrofen har känt sig obehagligt berörda vid åsynen av vatten, fartyg och isberg! Men med hänsyn till vad vi för tillfället vet om ärfthlighet är tankegången omöjlig.

Den svenska översättningen är gjord av Roland Adlerberth. En del ofrivilliga skämt har insmugit sig i trycket — det talas ett par gånger om Kounarnas Dal. »Brahms befallning» kan man misstänka skall vara Brahmas...

Bertil Nilsson

EN BÖNEBOK

»Böner för omöjliga dagar» heter en liten bok som kostar 12:50, utgiven 1972 på Proprius förlag. Det är en samling böner, enligt omslagstexten »födda ur möten med lidandet i många olika former. De är menade som en hjälp, en komplettering — inte som en ersättning för vars och ens personliga bön.»

Kan en sådan bok ha något värde? Den som inte ber behöver den ju inte... och den som ber gör det väl med egna ord. Bokens värde ligger inte heller, efter mitt sätt att se, i att den erbjuder ett antal »färdiga» böner för olika situationer av lidande och besvär. Det väsentliga är den hållning som uttrycks i bönerna. De handlar nämligen inte om att Gud ska avlägsna lidandet. Man ber i stället om hjälp att få kraft att komma igenom den här påfrestande situationen, att få ett litet klarare perspektiv, att kunna se saken från ett annat håll. En sådan bön innebär »att ta en smula avstånd från sig själv», och det är en mycket användbar terapeutisk princip. Med utgångspunkt i någon av bokens böner kan man lätt finna en variation som passar för ens egen situation, och kanske man finner att bönen — om man ber den på allvar — startar en process som medför att ens upplevelse av situationen så småningom förändras. Det är möjligt både för kristna och hedningar. Om man tar bort uttrycken för »Gud» från bönerna, så kan de användas även av ateisten, som meditationer. Ett exempel, »Bön om att kunna stå ut med otacksamhet»:

»Herre det där hade jag inte trott X om. Om någon annan gjort det, skulle jag ha blivit sårad, förstås. Men X — det gör mig så djupt ledsen. Efter allt vad jag gjort för honom...

Min första känsla var indignation. Herre, jag måste till och med be dig om för-

låtelse för en sak som jag verkligen inte har någon heder av.

När jag såg hur han uppförde sig mot mig, tänkte jag: 'Vänta tills jag får tillfälle att ge igen, så skall han minsann få lära sig...' Men vad skulle nu det ha 'lärt' honom?

Det är jag som har mycket att lära mig. T. ex. att människorna är som de är. Det sägs om dig att du 'visste vad i människorna var'. (Joh. 2:25) Och ändå vände du dig inte bort från dem. Förlåt: från oss. Du ledsnade inte på oss.

Jag har mycket att lära mig. T. ex. att alla människor inte kan vara tacksamma. Det är inte alltid deras eget fel. I varje fall är det inte ditt.

Att lära mig — ännu mera?

Ja, det som kanske är svårast. Lära mig att älska dem i alla fall, att önska dem gott, även när de bär sig illa åt mot mig, även när de vänder kappan efter vinden som X gjorde så väl, och låtsas inte vara bekant med mig, sedan de tagit emot mina tjänster.

Herre, jag ska föreställas känna till livet, och jag var okunnig om det här! Jag visste inte att man så lätt glömmer gjorda tjänster — och speciellt vissa sorters tjänster.

Det var en sak till, Herre... Men det här är svårare att säga. Jo, så här var det... I morse, när jag fick veta att X hade, låt oss säga glömt mig, då höll jag på att jämföra mig med dig, när du led och blev förrådd.

Herre, ge mig också på köpet litet sinne för det löjlige.»

Bönerna är utgivna 1956 av en fransman, Lucien Jerphagnon, helt okänd för mig. Kerstin Anér har översatt och skrivit en högst läsvärd efterskrift, »Att bedja eller icke bedja». Boken har ett vackert och kongenialt omslag. Den borde vara en idealisk gåva till människor som ber, eller till dem som inte gör det men kanske skulle behöva. Det finns ljus kring den här boken.

Nils-Olof Jacobson

Professor Lakhovskys

MWO-kroppsenenergialstrare

Information och demonstration av

H. Schubert

S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm

Tel. 33 19 32.

Positiva referenser finnes.

MÄNNISKA, KÄNN DIG SJÄLV OCH DU SKA KÄNNA ALLT!

Ett gammalt visdomsord. En evig sanning. Du kan förverkliga det med hjälp av George Adamskis kurs i

LIVSVETENSKAP

Kursen kostar endast 50:— (inkl moms och porto)

SVENSK IGAP, BOX 151, EKSJÖ

UFO OCKULTISM ESP

Engelskspråkig litteratur.

700 titlar lagerföres varav 200 i pocket.

Rekvirera våra boklistor!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

Symposium on UFO-Congress Hearing
29 July 1968 (h) 32:—

Catote:

UFOs and Related Subjects — an
Annotated Bibliography (1600 referenser) (h) 35:—

Alltmer populära

manastrålände

LAPIS LINGUA

den mexikanska, tjugigt turkosskimrande

"TUR-smyckestenen"

från Sierra Madres inre — positivt testad och lovordad av framstående psykometriker och pendelspecialister, kan erhållas genom H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm Va. Tel. 33 19 32. Många positiva uttalanden om L. L. finns av lyckliga ägare.

DEMOKRATI OCH DIKTATUR

Bra politik: att skapa människovänliga samhällen.

God demokrati: människan i centrum, samverkan mellan alla och hänsyn till individens behov; den enskilde har rättigheter gentemot staten. Dålig diktatur: staten i centrum; diktatorn (partiet) styr maktfullkomligt utan full hänsyn till individens behov; den enskilde har skyldigheter gentemot staten, och hans personliga önskningar betyder mindre än de makthavandes intressen.

Demokrati är inte alltid frihet och diktatur inte alltid förtryck. I demokratiska länder kan finnas en fattigdom som binder människorna och gör dem ofria och en regering som kräver offer i liv, blod och lidande. I totalitärt styrda länder kan finnas goda ideal och strävanden som har stort positivt värde för människorna.

Friheten — från statens ingrepp — kan också bli för stor i de "fria" länderna; samhället måste alltid hjälpa, där hjälp behövs, och måste därför ha makt och resurser; det måste finnas socialvård för fattiga, gamla, sjuka och handikappade; och statsmakterna måste föra en aktiv jämlikhets- och kulturpolitik. Men statens makt får aldrig bli så stor att individens rimliga behov och önskningar åsidosätts.

Jag hör inte till dem som tror att vi svenskar lever i ett välfärdsland. Alltför mycket är ännu dåligt ordnat här. Värst är det kanske på miljövårdsområdet. Men vi har en personlig frihet som förefaller oss naturlig men som inte är alldeles självklar. I Sverige får den enskilde i hög grad sysselsätta sig med vad han själv önskar på sin fritid eller som yrke, bara han inte skadar andra.

Det är uppenbart att man i länder med parti- eller grupp diktatur inte tar en sådan medmänsklig hänsyn som är naturlig i mer humana demokratiska länder.

I och för sig kan man mycket väl tänka sig ett totalitärt system som

fungerar bra och där samhället tar all möjlig hänsyn till den enskildes önskningar och visar stor generositet gentemot olika sorters verksamhetslust. Men all erfarenhet visar att det inte finns några bra diktatorer. Det system som fungerar bäst är det demokratiska med folkval, fri opinionsbildning, handlingsfrihet, blandekonomi och en väl utbyggd socialvård.

Det är en av vår nutida världs största tragedier att länderna har splittrats i huvudsakligen två topprustade militära block, ett demokratiskt och ett totalitärt, kommunistiskt. I sina grundvärderingar är dessa block oförenliga. Förenta staterna, som är den militärt ledande demokratiska nationen, har väl världens mest utpräglad frihetliga statsskick — på gott och ont. Sovjetunionen är U.S.A:s motpol med västvärldens mest statligt auktoritativa system, där människornas handlingsfrihet är starkt begränsad och fri företagsamhet förbjuden. Det är lätt att förstå amerikanarnas rädsla för det kommunistiska hotet. Den kommunistiska ideologin angriper ju det amerikanska sättet att leva i dess själva kärna: den individuella friheten. U.S.A. har efter andra världskriget gjort vad som stått i dess makt för att kämpa mot kommunistisk diktatur. Det är den kampens brutala uttryck i Sydostasien som nu väcker sådan sorg och avsky hos miljoner människor. För min del tar jag helt och hållet avstånd från amerikanarnas sätt att strida för friheten — och jag hoppas på senator McGovern — men inte från deras uttalade syfte: att stoppa den kommunistiska aggressionen, som i land efter land med våld tar makten utan fria val.

Det är inte omöjligt att världens räddning ligger i ett ökat religiöst intresse bakom järnridån. Om religiös etik finge större plats i marxistiska länder, kanske ett ideologiskt närmande kunde ske mellan "öst och väst".

SÖKAREN

Nr 6 1972 Årgång 9

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Postgirokonto: 70 60 47-8

Tel: 08/69 60 27

Redaktionsråd:

Nils-Olof Jacobson, Bo R. Ståhl,

Agne Windmark

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 29:00

Halvår 15:25

I Norge och Danmark kan prenumeration ske med svensk postgiroanvisning.

I Finland kan inbetalning göras till Akademiska Bokhandeln, Postfach 10128, Helsingfors 10 postgiro 53 33-2. Helår kostar då 24 mk, halvår 13 mk.

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 250:— halvsida 150:—, småannonser 5:— per cm men minst 15:—.

Copyright resp. förf.

Tryckt hos

LJUSDALS TRYCK AB

Ljusdal 1972

INNEHÅLL:

Religion i Sovjetunionen 1

Willy Wegner:

Några danska UFO-kontaktberättelser 6

Buddhistisk man i schartauansk bygd 11

Det indiska reptricket 12

Harald Bergestam:

Via psykedelika till sanningen 14

Parapsykologisk debatt, T. Laurent 16

Anna-Greta Ångström:

»Den yttersta sanningen» 17

Tre dikter av Olof Thorborg 18

Agne Windmark:

Vara vän med naturandarna 19

Nils-Olof Jacobson:

»Slumpens rötter» 20